

Taxa postala
példítá in nom.
No. 244716/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str. B.

10. Telefon: 13-60. E560
Havonta 110, negyedév:
600, egészévre 1200
Földre: Havonta 2, ne-
félővre 12, egészévre 24
Hirdetések díjazásuk 2
"UG KELET" a trans-
zsidó zsidóság egyet-
lenja. Cikkeink utánnycan
forrás megjelölésével ca.

UG KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főor-
keztő: Dr. Mar-
ton EFN6, Redac-
tor responsabil-Felölő szerkesztő:
Jámbor Ferenc. Administrator dele-
gat si girant responsabil-Felölő
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-Tulajdonos: Fraternitas S. A.
R. de Editură. Registrat publica-
tionilor periodice No. 43. Dos. 880-
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Szerda, julius 13.
1938-5698. Tamuz 14.
XXI. évf. 154. szám.

Az emberiség feltámadása

Hosszu éveken keresztül úgy látszott, hogy az a humanizmus, amelynek jegyében és lo-
bogója alatt Európa modern állami és társad-
almi rendje kialakult, elvesztette minden
hatékonyágát.

A faszizmus és a nemzeti szocializmus nyílt
erőszakra és gáttalan gyűlöletre épített,
ugynevezett totalitárius államrendsze nem
állott meg a határokon belül, hanem fertőzve
vonult végig az egész világon s volt idő, ami-
kor joggal tarthatunk attól, hogy a nyugati
demokráciákat is el fogja érasztani.

Voltak pillanatok, amikor a világpolitika
horizontján már-már egy új középkor kísér-
tetének kövönaljai rajzolódtak ki, helyeseb-
ben egy új öskoré, mert a sötétnek mondott
középkori századok sohasem sötéttek el
annyira, hogy társadalmi és politikai tala-
jukban a fajlélelet bürokrácia meggyöke-
rezhetett volna.

Franciaországban, Laval kormánya alatt a
diktatúra törő töredékpártok, az antisze-
mita Action Française és a tizkreszeszek
már-már a hatalom orsmit ostromolták s a
legutóbbi időki Kelet-Európában is úgy lá-
tszott, hogy a faszizmus és a nemzeti szocia-
lizmus minden emberiséget elsöprő be-
folyása szinte kivédhetetlen.

A németországi zsidóüldözések, a német
szellemiség legjobbjainak börtönbevetése és
halálra ítéltetése a nyugati civilizáció államai-
ban csupán halk és értetlen tiltakozásokra
adott alkalmat, de ezek a tiltakozások soha-
sem merészkedtek a hátor tett és a cselekvő
szolidaritás vonaláig.

Megfigyelésképegyünk hiányosságának
egyik legkétségtelenebb bizonyossága, hogy a
történelem és általában az élet külső meg-
nyilvánulása mögött csak ritkán tudjuk
észrevenni a készülő, az érő eseményeket,
azokat az erővonalakat, melyek a mindennap
zürzavaros eseményeinek háttérében alakul-
nak ki.

A történelem gyümölcsei lassan érőknek
és Isten malmait szinte mozdulatlanoknak lá-
szanak azok előtt, akiket a szenvedések kép-
telenné tesznek arra, hogy nyugodtan mérle-
geljék az eseményeket, hogy kialakulatlan
távoliakba tekintsenek s a rájukneveződő
órák és napok nyomasztó terhe alatt a távoli
jövendő esetleges elégtételre gondolhassá-
nak.

A jelentősi ritkán láthatjuk a jövendőt, sőt
gyakran még a mult helyes megítélésére is
képtelenek vagyunk, ha szenvedélyeink és
személyesünk a reménytelenség, a kétségbe-
esés hangulatát kényszerítik ránk.

A haladó gondolkodású emberek és a zsidó-
ság sorai között, főleg Közép- és Kelet-Euró-
pában, nagyon is érthetően terjedt el az utóbbi
évek eseményeinek hatása aatt a sötétenlátás
járványa. Érthetően, sőt indokolhatóan, mert
hiszen minden jei arra vallott, sőt részben
még ma is arra vall, hogy az emberiség
szelleme, mely hajdan cselekvően nyult bele
Európa életébe, elvesztette minden hatékony-
ságát s megható szívalomnál egyebet nem
tud és nem is akar felmutatni.

Ötömmel valljuk be, hogy részben téved-
tünk. Az a két világkongresszus, mely a na-
pokban zajlott le: a Pen-klubok prágai kong-
resszusa és az eviani menekültügyi kong-
resszus annak bizonyítékai, hogy az emberies-
ség szelleme felelősi felelőtlenségek kábultságá-
ból, hogy a külső látszatok, a külső esemé-
nyek zürzavara mögött cselekvő erővel szer-
vezkedett meg. Mialatt az olasz mértéktelen-
ség és a német brutalitás hangzavara föl-
tötte be a tereket, mialatt a kalandor-tettek
szörnyűségei elhomályosították minden vi-
gasztaló képet: a világ tulnyomó részében
egészséges visszahatás alakult ki a szívekben
és lelkiismeretekben, a tömegek s a szellemi-
erkölcsi elit gondolkodásában.

Már-már úgy hittük és a jelekből arra kö-
vetkeztethettünk, hogy Európát és az egész
világot Róma és Berlin jelenti, hogy a szel-
lem számára nincs más menedék, mint a szá-
m-üzetés, az üldözötték számára nincs más meg-
oldás, mint a teljes pusztulás és beletörődés.
S ime Prágában, nyugvenhat állam Pen-
klubjainak kiküldöttéi ajkán csaknem egy-
hangulag hangzott fel a dübörgő tiltakozás a

Nem ad önkormányzatot a szudetanémeteknek a cseh-szlovák nemzetiségi statutum

Német katonai repülőgépek csehszlovák terület fölött. Eismult a német-
lengyel affér a lengyelországi hitlerista agitáció ügyében.
Sziria ellene szegüli a francia-török szandzsák-
egyezménynek

Bonyodalmakkal fenyeget az angol-olasz egyezmény életbeléptetésének elhúzódása

London, julius 12. Az angol kormány
tegnap közzétette a benemavatkozási bi-
zottság által elfogadott angol tervről szó-
ló Fehér Könyvet, amely nyolcvan oldal-
ra terjed és részletezi a spanyol fronton
harcoló külföldi önkéntesek elszállításá-
nak módozatait.

Eszerint az önkéntesek elszállítása tiz-
ezres csoportokban Dullin holland tenger-
nagy parancsnoksága alatt fog megtör-
tenni. Ha a hadviselő felek nem tudnának
ilyen nagyszámu katonaságot egyszerre
kivonni a harcokból, úgy kisebb egységek
ben és arányosan fog megtörténni az ön-

kéntesek eltávolítása, de naponta legalább
ezer ember elszállítására fog sor kerülni.
Igy remélik, hogy ötven nap alatt kivon-
ják a harcokból az idegen önkénteseket,
száz nap alatt pedig a sebesültek és bete-
gek hazaszállítását és lebonyolítják, ugy,
hogy körülbelül 150 nap alatt fog végbe-
menni az önkéntesek hazaszállításának fo-
lyamata. Az önkénteseket négy csoport-
ban, szárazföldi harcosok, repülőik, tenge-
részek, polgári egyének szerint fogják el-
szállítani a londoni, hamburgi, lisszaboni,
marseillei és genovai kikötőkbe.

Az angol Fehér Könyv és az olasz-angol egyezmény kérdése

Egyes lapok rámutatnak arra, hogy ha
programszerűen is bonyolítják le az ön-
kéntesek elszállítását, akkor is öt hóna-
pot vesz igénybe ez a művelet, sőt az év
végéig is elhúzódhatik. Ez az átmeneti
időszak és különösen annak elhúzódása
különböző bonyodalmak lehetőségét rejti
magában. Főleg olasz részről észlelhető
a nyugtalanság és türelmetlenség, miután
az angol-olasz egyezmény feltételei szer-
int annak életbeléptetése csak az olasz
önkénteseknek Spanyolországból való el-
távolítása után történhetik meg. Mialatt
az olasz lapokban újra felbukkantak az

angol-ellenes megnyilatkozások az angol-
olasz egyezmény sürgetése kapcsán, —
Chamberlain az alsóházban olyan értelmű
választ adott egy interpellációra, mely
sejtetni engedti, hogy az angol miniszter-
elnök mérlegeli annak lehetőségét, hogy
még a Fehér Könyvben vázolt önkéntes
elszállítási művelet befejezése előtt léptes-
se életbe az angol-olasz egyezményt.

A „Daily Mail” tudni véli, hogy Mus-
solini újabb javaslatot készült tenni Lon-
donban, melynek alapján az angol-olasz
egyezmény mielőbbi életbeléptetését kéri
(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

faji üldözés a szellemi elnyomás, a művészi
alkotás és gondolat szabadság eltiprása ellen
s Evianban a világ harminckét nemzete, ét-
közön az Egyesült Államokkal, Franciaorszá-
gal és Angliával, bélyegezte meg a politikai
és a faji üldözésnek azt a barbár rendszerét,
ami Németországban a zsidóság és a hata-
dot gondolkodású emberek százszreit dobta
a legszörnyűbb nyomor és szenvedés poklába!

Az évek óta néma emberi szolidaritás
hangja végre újra megszólalt s az elméleti
állásfoglalás gyenge vigasza helyett a gyat-
korlati menekülés és szabadság lehetőségét
teremtette meg. Németország és Kelet-Euró-
pa embertelenül letiport százszreit számára.

Éveken keresztül lélektelen közömbösség-
hez szokott szemünket szinte csodálkozással
szégyezük Prágára és Evianra, de egyben
azzal a tudattal is, hogy e két kongresszus
határozatai az emberiség szellemének ujja-
éledését jelentik.

Ez az újéledés persze még távol áll at-
tól, hogy a teljes elégtétel érzésével vegyük
tudomásul. Még senki-öl sem állíthatjuk,
hogy teljes egészében megtette kötelességét
és a tennivalók kimerültek a németországi
zsidók és menekültek elhelyezésének elhata-
rozásával.

A demokráciának még sok örökifejtésre
van szükségük ahhoz, hogy a nemzeti szo-
cializmust ugy gazdasági, mint politikai vo-
natkozásban elszigeteljék Európa érverésétől
és fertőző góciat a szellemi, erkölcsi és gaz-
dasági vesztegár kíméletlen alkalmazásával
tegyék hatástalanná.

Evian és Prága azonban feltétlenül bizo-
nyítanak és minden idők és minden népek

VILÁG TUKER

A török-görög jóviszony

Az Egei tenger körül egy örökzöld föld-
közítengeri jellegű zóna terül el, amelyet
a világháboru előtti időki főleg görögök
laktak. Mindenfelé hallani lehetett nyel-
vüket, a kereskedelem és ipar az ő irá-
nyításuk alatt állott. Azóta a görögök ja-
varészt szükségszerűen és pedig a török-
görög állam területére, minthogy a lau-
görög állam területére, minthogy a lau-
sannei szerződés 1923-ban Konstantiná-
polyban már egészen kicsiny hatáskört
engedélyezett számukra. A görögök vándor-
lása, vagy helyesebben a görög orto-
dox lakosságának a bolyongása a kisázsiai
partvidéktől az egei szigeteken át a gör-
ög földre, olyan esemény, amelyet tuzás
nélkül modern népvándorlásnak lehet
mondani. Egymillió görögnek többet kel-
lett a kicsiny, alig ötmillió lelket számláló
Görögországnak befogadnia. Ezzel olyant
cselekedett, amely sokban hasonlít a régi
görögök kisázsiai kolonizációjához.

Aki ma Athén környékén, vagy na-
gyobb görög városokba szemletra indul,
a kültekken láthat egy, két és több csa-
lád által lakott egyszerű, világos és a dél-
vidéki klímához igazodó házakat, csupa
hazatért görög lakhelyét. Az idegent a
legnagyobb szívéllyességgel fogadják és
boldogok, ha meginvitálhatják tisztá és
izléses lakásaikba. Ezek a kisázsiai men-
nekültek, akiknek az állam és a Népszö-
vetség az ő pénzügyi segítségével életle-
hetőséget adott. Tizenöt év óta igyekez-
nek hazájuk viszonyai közé asszimiláló-
ni, ami nagyrészt sikerült is nekik. Az új
generáció természetesen ezt a folyamatot
sokkal gyorsabban fogja véghezvinni. A
mai kormányrendszer nem ismeri azt a
pártoskodást, amelybe azelőtt mindig be-
vonták a menekülteket is. Hallhatatlan
érdeme Venizelosznak, hogy simán le le-
hetett bonyolítani a nagy bevándorlást,
hogy lehetett mintaszerű telepeket teremte-
teni a menekültek számára. Az ideiglenes
barakkok azóta teljesen eltűntek és he-
lyükben kényelmes és higienikus házak
állanak.

A menekültek egyébként békét is hoz-
tak a török és görög állam között, ha
meggondoljuk, hogy Venizelosz 1928-ban
megtette a nevezetes kijelentését, hogy
nem gondolt többé a törökök elleni revánzs
háborúra. 1930 június 17-én pedig kije-
lentette a képviselőházban, hogy Görög-
ország történeti harca a törökökkel, mely
évszázadokon át tartott, kell, hogy vég-
leg elintézzettnek tekintessék. A két ország
elismeri egymás határát, nincs szándé-
kukban magnagobbítani területüket. En-
nek következtében tehát azon kell fára-
dozni, hogy a két ország békésen együtt
működhesse. Venizelosz ezzel végleg le-
mondott egy olyan eszméről, amelynek
egész életét szánta: a görögök egyesítésé-
ről egy nagy Görögországban, amelynek
Konstantinápoly legyen a fővárosa.

A tulsó oldalon viszont Musztafa Ke-
mál 1923-ban adta példáját egy messze
jövőbe tekintő realpolitikának. A két ál-
lam kötelezte magát arra, hogy nem fog
belépni egyetlen olyan politikai, vagy
gazdasági csoportosulásba, amely vala-
melyikük ellen irányul. Egyidejűleg pedig
aláírtak egy jegyzőkönyvet, amely bizto-
sítja a tengeri flotta paritását a két or-
szágban.

Törökországban ez a politikai fordulat
biztosítva látszott, nem ugy Görögország-
ban. Itt a párturalom ingadozásainak volt

(s. I.)

• **Hová szalad?**

• **Elkéstem, és nem akarok le-
késni a vonatról**

Aki nem mulasztja el az alkalmat, nem lesz kénytelen a szerencse után szaladni. Ma újabb alkalma nyílik, hogy boldog ember lehessen.

Az AURORA fiókjai
utjába esnek, alkalmat adnak Önnek, hogy milliomos lehessen.
VÁSÁROLJON SORSJEGYET

AURORA

FIÓKIAINÁL

Helyi leélelőítő:

Kereskedelmi Hitelbank Rt. Cluj, P. Unirii 20.

még kitéve és Venizelosnak sokat kellett fáradoznia, hogy az ellenzék lecsöndesítse, főleg akkor, amikor az ellenzék uralomra jutott. A nagy görög államférfiúnak sikerült elérnie, hogy a török-görög viszonyt azóta sem bolygatták. Későbbi kormányok alatt 1933 szeptember 14-én új paktumot kötöttek Törökországgal, amely a két állam határainak sérthetlenségét biztosította. Ez fájt leginkább a bulgároknak, akik emiatt nem léptek be az 1934-es balkáni egyezménybe, amely bizonyos tekintetben a görög-török paktumnak Jugoszláviára és Romániára való kiterjesztését jelentette.

A két ország gazdasági kapcsolata már nem volt olyan tökéletes. Athénben épügy, mint Ankarában jól tudják, hogy a két állam gazdaságilag nem tudja kiegészíteni egymást. Ez az oka, hogy csak rövid lejáratú kereskedelmi szerződéseket kötöttek, leginkább hat hónapra szólókat és pedig azért, mert mind a két ország, majdnem ugyanolyan minőségű és a világgpiaci áráktól függő termékeket hoz piacra. Törökország és Görögország közötti árucseréje egészen kevés produktumra korlátozódik és csak a két ország barátságos viszonya takarja, vagy akadályozza meg azokat a feszültségeket, amelyek gazdasági téren kényszerűen mutatkoznak.

Amit 1930 óta az államférfiak létrehozta, csak lassan szivárgott a lakosság tudatába. A félhivatalos Balkán konferenciák a politikusok, a gazdasági élet vezetői és a tudósok munkája meg tudta teremteni nagyhehezen a két ország népeinek baráti kapcsolatait. Ma már nem érezhető a régi gyűlölet sem a görögöknél, sem a török nép köreiben. A nemzetközi helyzet bizonytalansága ugyszólván garanciákat követelt a görög és török kormányok számára a baráti viszony fenntartása tekintetében. Ez év februárjában tehát az 1930-as és 1933-as szerződést kiegészítették. A kiegészítő záradékot be-

— **Időjárásjelentés.** A bucaresti Meteorológiai Intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: Súlyes légnyomás, váltakozó felhőzet, többnyire borús északon, enyhe keleti légáramlás, változatlan hőmérséklet, esők, főleg az ország északi felében. Ma délelőtt a fővárosban 27 fokot mértek.

— **Agyonlőtte magát egy bucaresti diáklány.** Bucarestből jelentik: Egy Elena Paslaru nevű bucaresti diáklány agyonlőtte magát. Tettének szerelmi háttere van. Előző két évvel Elena Paslaru botrány hősnője volt. Egy diáktársával folytatott viszonyából gyermeke született, akit megölt.

mutatták a balkáni szövetség államainak és miután ezek nem emeltek kifogást, április 27-én Djelal Bajar török miniszterelnök és Ruzsdi Arras külügyminiszter-

Az ardeali cionista ifjúsági szervezetek első ízben rendezik közösen nyári táborukat. Az a rövid újsághír, mely néhány nappal ezelőtt jelent meg erről, szerényen huzódott meg a nagy és hangos cikkek mellett, — amelyek világrengető eseményekről számoltak be. Nem is csoda, hiszen a mai kaotikus és történésekben oly gazdag világban, igazán nem tűnik fontosnak, hogy néhány száz fiatal zsidó ezuttal egymás mellett fogja felverni sátraikat három-négy hétre a gyulai havasokban.

Vannak azonban jelenségek, amelyek nem nagyságuk miatt fontosak, hanem inkább azért, mert valami kezdetet jelentenek egy új és szélesebb út járásában; egy figyelmeztetés azoknak, akik még ma is kívül állnak az öntudatos zsidó ifjúság táborán; és példát mindazoknak, akik a gáluti zsidó élet bármelyik felületén egységes tevékenységbe akarnak kezdeni.

Tíz év

Egy évtizeddel ezelőtt az ardeali cionista ifjúság egységes képet mutatott. Nagyon sokan voltak cionisták, tagjai voltak a zsidó cserkész-szervezetnek és ez elég volt.

Ez az egység azért volt lehetséges, mert a cionizmusról és Erec Jiszráélról a fiataloknak csak homályos és halvány képe volt. A valóságot nem ismerték, de ez nem is volt fontos, a vallott nézetek konzervenciáit ugysem kellett levonni, megvalósításáról szó sem volt. Szépek voltak a régi Hásomérek ezek a táborai — magam is részt vettem bennük, — játékos cserkészkedés, szabad levegő, zsidó öntudatra és büszkeségre való nevelés töltötték be a programot. Palesztina megszerzése, de óriási távolságban állott előttünk.

De már akkor létezett egy kis rétege a zsidó ifjúságnak, amely érezte és tudta, hogy a cionizmus le kell, hogy szálljon az égből a földre, hogy hamarosan el fog jönni a nap, amikor cionistáknak lenni nemcsak a büszkeségnek és az önértetnek a kérdése lesz, hanem jóval többet: egyet fog jelenteni a védekezés, a gazdaság számkivetettségének és a politikai szenvedélyek menekültségének letelepítésével és megmentésével, — áldozatra kész ifjú tettel a nép és az ország megmentéséért.

Ezek a fiatalok Erec Jiszráél realitását igyekeztek közelebb hozni az ardeali ifjúsághoz, látták a megvalósítás szükségét, a cháluci utat, amelyre az ifjúságot nevelik. Új utat taposnak! Így az első primitív egysé-

Athénben aláírta az újabb egyezményt. A görög minisztertanács és a török nemzetgyűlés már ratifikálta is ezt az újabb álamközi barátságot.

A záradék tartalma ismerteti a jelen nemzetközi helyzetet az Egei tenger körül. A két állam kötelezi magát, hogy egymást nem provokál támadás esetén biztosítja a kölcsönös semlegességet és fegyverrel fognak védekezni akkor is, ha a hadviselőik valamelyike megsértené határukat aból a célból, hogy átvonultassák csapataikat, vagy fegyvert és municiót szállítsanak, vagy pedig ha visszavonulási harcok során katonai operációk miatt átlépnek a határt. Támadás esetén a megemelt szerződő fél kell, hogy mindent elkövessen a konfliktus elkerülésére, de ha ezek a fáradozások sikertelenek lennének, akkor az új helyzetet a két állam kormánya újból kivizsgálja. Görögország és Törökország kötelezi magát továbbá, hogy területükön nem tűrnek semmiféle propagandát a másik állam ellen, éppúgy semmi olyan politikai csoportosulást, amelynek programjában helyet foglal az egyik, vagy másik ország elleni szándék.

Ennek a szerződésnek nem lehet más célja, minthogy Görögországot és Törökországot megvédje biztonsági rendszerének két leggyöngébb pontján, északon Tráciát, délen pedig a Dodekanészt. De-degacsban tartani lehet Bulgária betörésétől, a Dodekanészen pedig Itáliától. A görög-török szövetséget Venizelos és Musztafa Kemál megbízottjai: Izmed Inenü és Ruzsdi Arras 1930-ban olyan eredményesen indították be és 1933-ban Caldaris és Maximos görög részről olyan szerencsésen folytatták, hogy most Metaxasz és Dzsela Bajar valóságos korszakalkotó államtényezővé erősítették a két ország viszonyát. Annnyira, hogy immár nemcsak a szomszédos országok, hanem a nagyhatalmak is számítanak vele gazdasági és politikai akcióikban.

Tábor-előtt...

ből (Hásomér) fejlettebb csoportok alakultak, (Hásomér Hácár, Hanoár Hácioni, stb.) így követelte a palesztinai helyzet is, mert nem elég, ha csak cionista a Palesztinába vándorló ifjú, hanem fel kell, hogy legyen készítve egy bizonyos életkeretben való elhelyezkedésre, meghatározott foglalkozás gyakorlására, kialakult és határozott magatartás tanúsítására.

Tíz év telt el: a cionista ifjúság csendben folytatta előkészítő munkáját, szép eredményeket ért el az ország építésében.

A Hásomér Hácár ifjúságából, mágdíli és éjnemeni; a Barisszia Hábomim gederai és a Hanoár Hácioni herziái kibucai, melyekben sok száz ardeali fiatal dolgozik, élő bizonyítékai ennek. Így tíz éves távlatból nézve talán igaztalan volt azoknak az ítélete, akik olyan elkezeredetten nézték a cionista ifjúság „szétforgácsolódását” és akik erőszakkal is a régi egységet igyekeztek helyreállítani, mert olyanok voltak az idők, hogy a fejlődés megkövetelte a vélemények kikristályosodását és a csoportok kialakulását.

Az első szenvedély lecsillapodott, a kezdet harcai talán el is felejtődtek és a gáluti és eredi helyzet is sokat változott azóta. Most az idő azt követeli, hogy szorosabban zárjuk a sorokat és Ardeal ifjúsága megértette az „idő szavát.” Újból megteremtődött az egység, — szabad akarattal, — nem mint homályos, tartalom nélküli keret, hanem mint az eszmének egymás mellé helyezett tiszta kristályai, komoly együttműködés formájában.

Milyen hányatott életet él az a nép, amelynek a fiatalsága ilyen rövid idő alatt szét szakad, kiforr és újra egymásra talál; milyen felemelő erő ez nekünk, akik Ardealban álltunk és megvalósítottuk ezt a fejlődést.

A Brit Hanoár tábora

Ardeal minden pontján lázasan készülnek a fiatalok a táborba. Több, mint félezer zsidó fiatal fog egy hónapig együtt dolgozni, tanulni és készülni a palesztinai életre.

A tábor programja el van készítve, az csapat már a helyszínén van, a technikai munkálatok elkészítésére.

A kulturális tevékenység nem szigorúan az eredi kérdésre, hanem minden zsidó és ifjúsági problémára is ki fog terjedni. Úgy érezzük, hogy erős egységet fog képezni ez a tábor, ami harcosan áll szembe azokkal akik lemondóan, vagy nemtörődőmséggel kezelik népünk ügyét! A zsidó reményességnek és az optimizmusnak a megnyilatkozása lesz a

TYUKSZEMEIM

nem nyíllanak többé!

Egy-egy nehéz nap után tyukszemem viszkettek, égnek nyíllanak. Lábam fáradtak, kimerültek, fágnak. Ahl mily borzalmas kínokat állók ki. Ilyenkor Saltrates Rodell-t öntök forró vízbe, míg a víz tejfehér színűvé válik. Így, egy csodálatos oxigénes gyógyfürdő készítek. Beáztatom megkintott lábaimat. A fájdalmak megszűnnek a tyukszemek és bőrkeményedések felpuhulnak. A Saltrates Rodell, garancia mellett, kapható gyógyszerárakban és drogériákban, ára jelentéktelen.

FONTOSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra, 10 lejes reklám árban. Kiszékeljünk meg ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagot!

cháluci ifjúság ezen nagy demonstrációja! Ez lesz az első komoly és egységes lépés, amit a „cselekvő” zsidó ifjúság tesz népeért!

Ezért merjük mondani, hogy az ardeali cionista ifjúság tábora jelentős kezdet, amely figyelmet és támogatást érdemel minden zsidó közület és egyén részéről.

Az ifjúság tapasztalattal, megfontoltsággal, bölcs belátással sohasem dicsekedhetett, de a merészség, a gyors alkalmazkodás a helyzethez és a bátor cselekedet olyan időben, amikor minden orban új és új helyzet teremődik — sokat segíthet.

Most nehéz hónapok után, amikor Ardeal zsidóságának lázas szorgalommal kellene dolgoznia, — téletlenül és bűnös közömbösséggel fordul el a kivándorlásra szoruló testvérek és az Erecbe készülő gyermekek sorsától!

A fiatalság megértette, hogy elérkezett a cselekvés ideje. Láttuk, mi a tennivalónk és még van elég időnk arra, hogy nagyobb alkotások alapjait fektessük le a cháluci mozgalom egységének megteremtéséhez.

Még egy szó azokhoz a zsidó fiatalokhoz, akik a cionista táboron kívül állanak: Jöjjenek, nézzék meg a táborát és mi hiszük, hogy ha még oly idegen tanok profétái is, csak azt fogják mondhatni:

„Mily szépek a sátraid Jákob, a te hajlékaid Izráel.”

Izák Sionno
(Hásomér Hácár).

Uj körutazási jegyrendszer vezet be a vasut

Bucuresti, július 12. A CFR új körutazási jegyrendszer vezet be július 15-én kezdettel. Tizennégy körvonalat jelöltek ki turisztikai szempontok alapján. A körvonalak három-félék: 1. Kizárólag vasuti hálózatról, 2. vasuti és folyamhajózási hálózatokból, 3. vasuti, folyam- és tengerhajózási hálózatokból állók. A körutazásokra tekintettel a vasutvonalakat öt kerületre osztották: 1. Banat—Oltenia, 2. Crisana—Maramures, 3. Transilvania, 4. Bucovina—Moldova—Basarabia, 5. Muntenia—Dobrogea. Minden körutazási jegy személyre szóló és át nem ruházható. Annak alapján személyvonaton és gyorson is lehet utazni. Néhány tetszésszerű elágazást is beiktatnak a körutakba. Rapid-vonatoknál is felkettelt meg kell fizetni. A jegy érvénye két hónap. Az utat bármelyik, a körutba beiktatott állomáson meg lehet kezdeni. Az utas szabadon választhatja meg utazása irányát, de azt be kell tartania. Ha a körutról az utas letért, utójának kell folytatnia utját. Egun az utas távolságot csak egyszer lehet megjárni. A körut megkezdésénél a jegyet látta-mozgatni kell az állomáson. Semmiesetre sem fogják átlukasztani olyan állomás nevet, ahol az utas még nem járt.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Palesztina telepítési lehetőségei az eviani konferencia előtt

A Jewish Agency for Palestine emlékirata. A brünni menekültügyi iroda memorandumuma az ausztriai menekültek tragédiájáról

Evian-Bains, július 12. Lapunk tegnapi számában röviden jelentettük, hogy a Jewish Agency for Palestine emlékiratot intézett az eviani menekültügyi konferenciához, amelyben rámutat Palesztina jelentőségére és szerepére a zsidó emigráció kérdésének megoldásában. Az emlékirat egy-egy példányát a konferencia összes delegátusai kézhez kapták és annak szövegéből a következő részleteket közölhetjük:

Kétféle ország van a világon: olyan, ahol a zsidókat nem hagyják élni és olyan, ahová nem engedik be őket. A németországi és különösen az ausztriai zsidók sorsa legsötétebb fejezete a közép- és kelet-európai zsidóság tragédiájának.

Arra a kérdésre, hány zsidó bevándorlót tud végső fokon abszorbeálni Palesztina, megközelítőleg sem lehet pontos választ adni, mert ez a kérdés igen nagymértékben olyan tényezőktől függ, amelyek a zsidók hatáskörén kívül állnak. Normális bevándorlási feltételek és gazdasági fejlődés mellett azonban megközelítő becslést lehet adni.

A mezőgazdasági telepítés fejlődési lehetőségei

A palesztinai mezőgazdasági fejlődés kilátásai lényegesen javultak az utóbbi években. Olyan területek, amelyek régebben víztelen, szikes földeknek számítottak, ma vízbőségéről tesznek tanúságot. Eddig azonban csak száz-ezer acre föld öntözött és ebből is 75 ezer ciprusfákkal van beültetve. Alapos számítás szerint az országban található vízforgások további 375 ezer acre föld öntözéséhez elegendők. A földhiány kérdése, melyre valamilyen oly nagy súlyt helyeztünk, nem létezik többé. A vízzel ellátott föld ötszörösen annyi gyümölcsöt hoz, mint a víztelen. Öt acre öntözött föld elegendő egy zsidó farmer család eltartásához. Ha tehát megművelik a 375 ezer acre öntözhető földet és termékeik számára új piacok teremthetők, úgy ezáltal legalább 60 ezer mezőgazdasággal foglalkozó család eltartása van biztosítva. Ha azonban az új öntözött földeket ciprus fákkal ültetjük be vagy más belterjes megművelésnek vetjük alá, úgy a telepések száma sokkal nagyobb lesz, miután két és fél acre ciprus-föld elegendő egy család fenntartásához.

1,200.000 új bevándorló elhelyezkedési lehetősége

Ezidő szerint Palesztina zsidó összlakosságának 14 százaléka él közvetlenül mezőgazdaságból, 86 százaléka pedig iparból, kézművességből, kereskedelemről és szabadfoglalkozásokról él meg. Ha feltesszük azt, hogy minden mezőgazdaságot űző család nem öt, — ami a normális, — hanem csak három nemmezőgazdasági család számára nyújt életlehetőséget, úgy ez azt jelenti, hogy a hatvanezer farmer család mellett 180 ezer városi család helyezkedhet el, ami a meglévő lakosságnak egymilliókétszáz-ezer lélekkel való növekedését jelentené.

Ha a Negevra (Dél-Palesztina) is kiterjed a telepítési munka, úgy ezáltal lényegesen fel fokozódnak a zsidó telepítés további lehetőségei. Még nagyobb lehetőségek adódnának, ha Transzjordániát, amelynek gazdasági fejlődése szinte kizárólag új tőkétől és új lakosságtól függ, szintén bevonnák Palesztina körébe, akár a zsidó telepítésnek Transzjordánia a való kiterjesztése, akár a Peel-bizottság által javasolt népcseré keresztül vitele által.

Palesztina és a zsidó emigráció

A bevándorlás üteme a következő években a normális viszonyok helyreállításától függ, ami lehetővé teszi a tőke beáramlását és hasznosítását. Lényeges előfeltétele azonban a palesztinai zsidó bevándorlásnak, mint minden emigrációnak, hogy a bevándorlók magukkal hozhassák tőkájukat régi hazájukból új hazájukba. A jelenlegi német rezsim nemcsak égbekiáltó igazságtalanság a kivándorolni szándékozókkal szemben, hanem megengedhetetlen eljárás a bevándorlási országokkal szemben is. Ahhoz, hogy Palesztina nagy bevándorlási tömegeket tudjon abszorbeálni, gyorsan fejlődő gazdaságának tőkére van szüksége. 1933-tól 1936-ig Palesztina évente 30-60 ezer bevándorlót szívt fel. Nincs semmi okunk kételkedni abban, hogy az ország a következő években is hasonló, vagy még sokkal nagyobb méretű bevándorlást fog tudni felvenni.

Palesztina sajátos pozíciót foglal el a zsidó bevándorlás országai között. Az egyetlen ország, ahová a zsidó nemzetközi szentesítés alapján „nem a megtűrés, hanem a jog erejénél fogva” jön. Az egyetlen ország, ahol a zsidó bevándorló nem egészen fejlett gazdaságot talál, amelyhez alkalmazkodnia kell, hanem alkalma nyílik arra, hogy új zsidó gazdasági struktúrát teremtsen mely a nemzeti élet összes ágait felöleli. A Zsidó Nemzeti Otthon újjáépítése Palesztinában ösi ideált valósít meg és ez egymagában is olyan erőt szabadít fel, aminők az eddigi palesztinai munkához voltak szükségesek.

A Jewish Agency reméli, hogy az államok konferenciája meg fogja találni az eszközöket és az utakat a kimondhatatlanul szenvedő közép- és kelet-európai zsidóság sorsának enyhítésére és termékeny lehetőséget fog teremteni a zsidó bevándorlás számára különböző országokban; bizik abban is, hogy a konferencia külön figyelmet fog szentelni azoknak a nagy lehetőségeknek, amelyeket Palesztina nyújt a zsidók kérdésének megoldása tekintetében.

A németországi zsidó orvosok tragédiája

Az OSE zsidó egészségügyi szövetség párizsi központi vezetősége ugyancsak emlékiratot intézett az eviani konferenciához, amelyben a németországi és ausztriai zsidó orvosok tragikus helyzetét tárja fel. A memorandumot Justin Godart szenátor az OSE diszelnöke és A. Besredka professzor, a szövetség elnöke írta alá.

vetség elnöke írta alá.

A brünni menekültügyi iroda az eviani konferenciához intézett emlékiratában rámutat arra, hogy 900 ausztriai emigráns ügyét intézte el az utóbbi hónapokban és különböző eseteket sorol fel ezekkel kapcsolatban. A német hatóságok a csehszlovák határhoz hurcoltak több zsidót, akik azelőtt foglyatáborban voltak. Más zsidók megszöktek a letartóztatás elől és Dél-Ausztriánál lépték át a határt. A brünni rendőrség védekezik a nagy tömegbeözönlés ellen és kiutasításokat eszközöl. Lengyelország, Jugoszlávia, Románia és Magyarország nem fogad be menekülteket, sőt azokat sem, akik ezekből az államokból származnak és visszaküldi őket a csehszlovák határhoz. Ha a csehszlovák határrendőrség menekülteket küld vissza Ausztriába, úgy azokat le fogják a német határőrök és rövid idő múlva újra átteszik őket Csehszlovákiába. Ezek az emigránsok olykor órákon és napokon keresztül bolyonganak az erdőben és a mocsaras vidékeken, egyeseket háromszor és többször is ide-oda dobta a határ. A következő hetekben újabb emigránsok tömege várható. A brünni iroda kéri az eviani konferenciát, lépjen érintkezésbe a német kormánnyal és eszközölje ki, hogy a zsidók kivándorlása valamelyes rendezés alapján történjék, hogy szüdjön meg a teljesen rendszertelen menekülési jellege.

A HABZÓ FOGPÉP

megbizásból a szabadváros független jellegét, a varsói kormány erőlyes jegyzékét juttatott el a berlini külügyi kormányhoz.

Csehszlovákiába szökött a koncentrációs táborból Förster volt szocialista képviselő

Berlin, július 12. Néhány héttel ezelőtt mint a DNB iroda jelenti, az egyik német koncentrációs táborból megszökött Förster munkás vezér és több társa. Allítólag az őrt megölték s így sikerült elmenekülniük és átjutni Csehszlovákiába. A német kormány tegnap az igazságügyminisztérium útján kiadási eljárást tett folyamatba a német munkásvezér ellen.

— Ujra anyai örömeinek néz elébe Julianna holland trónörökös. Londonból jelentik: Julianna holland trónörökös ez év végére családi eseménynek néz elébe — írja a Daily Herald.

— Gyászünnepélyt rendezett az oradeai zsidóság Slomo ben Jozsef emlékére. Oradeáról jelentik: Vasárnap délelőtt gyászünnepélyt rendezett az oradeai zsidóság Slomo ben Jozsef emlékére. A gyászünnepélyt iránt szokatlan formában nyilvánult meg az érdeklődés. A zsidóság legkülönbözőbb rétegei zsufoláig töltötték meg a Zöldfa nagytermet s sokan kénytelenek voltak visszafordulni, mert a terem befogadóképessége kicsinek bizonyult. Hatalmas fekete drapéria borította a pódium falait, az asztalnál helyet foglalt a Zs. N. Sz. vezérkara a mizrahi szervezet vezetősége és az új cionista szervezet gárdája. Ez a gárda végzi egyébként a rendezés munkáját. Fehér-feketek egységesen vannak. Ők donnyájkák a gyűlést. Az ifjúság énekelt a Királyhimnusszal nyitja meg az ünnepélyt, majd dr. Weisz Endre, a Zs. N. Sz. ügyvezető elnöke tartja meg nagy szabású beszédét. Felvázolja az emancipációs korszakot, a zsidóság nagy reményeit és súlyos csalódásait. „Amikor a német zsidóság bukásában — mondja — a polgári szabadság bukását és az asszimiláció szökőcsőbe jutását látjuk, megrendült lélekkel és könnyes szemmel odakiáltjuk eltiport testvéreinkhez: vissza a zsidósághoz! A zsidó nemzet otthon megteremtése létszükséglet. Az önfenntartás kiútját látjuk ebben. Nem karddal és nem fegyverrel inult a mi honfoglalásunk. Nekünk a terror nem cél és eszköznél is fájó. Mi mindennek kellett történnie, míg a szántásvetésre duzzadt acélos izmok hozzányultak a fegyverhez? Mi nem azért jöttünk ide, hogy dicserjük az erőszakot, csak gyászolni akarunk és fájdalmasan felkiáltani. Te is, Slomo ben Jozsef áldozata lettél annak az erőszaknak, amit a zsidó népen 2000 esztendő óta elkövet a történelem.” A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Riff Emánuel, az ortodox hitközség főkántora kórus kíséretében „El mulé ráchmim”-ot recitált, bensőséges átérzéssel, a fájdalomtól elcsukló hangon. Juszt Móse a Mizrahi szervezet nevében beszélt. Elesen kikelt az angol adminisztráció ellen, amely tehetetlenségével a végsőkig fokozza a jisiv elkeresését. Örökös szegényes lesz Angliának, hogy nem tanúsított megértést egy üldözött nép fájalmával szemben. Leitner Zoltán, az új cionista szervezet elnöke emelkedett azután szólásra, s ismertette a revizionisták álláspontját a háv-lága kérdésben. „A világ közvéleménye — mondotta — áll és bámul: a hatalmas brit világbirodalom, amely az egész föld egyhármad része fölött uralkodik, nem volt képes hosszú két esztendő alatt megrendszabályozni párezer arab terroristát! Jabotinszki még a zavargások előtt felhívta az angol kormány figyelmét arra, hogy mi készül, öt nappal később kirobantak a zavargások, s csak im-mel-ámmal fogtak hozzá a terror elfojtásához. S hogy mennyire nem volt őszinte Anglia szándéka, azt bizonyítja az a körülmény, hogy 28 hónap után a helyzet komolyabb, mint hármikor is volt.” Málek Lázár az ifjúság nevében beszélt. Majd a Hatikva akkordja mellett a legnagyobb rendben szót szót a közönség és befejeződött az impozáns méretű gyászünnepély.

Uccai lakásban nem lakhatnak a bécsi zsidók

Nyolcszáz zsidó családfő lett öngyilkos,

amióta Bécsben állásaikból elbocsátották a zsidókat

Megszűnt az idegenforgalom és export

ték a vádoltat és így mint visszaesőt kezelték.

A Havas-ügynökség jelentése szerint tegnapi jelent meg a közegészségügyi minisztérium hivatalos jelentése, amely szerint 1938 szeptember 1-től zsidó orvosok nem kezelhetnek keresztény betegeket.

Londonból jelentik: A „News Chronicle” berlini tudósítója nagy cikkben számol be a német kereskedelmi és ipari élet vezetőinek hangulatáról, azután, hogy nyilvánosságra került Anglia terve a balkáni és közép-európai államok gazdasági megsegítésére. Különösen azért nagy a nyugtalan-ság Németországban, mert Anglia nem csak jó fontért vásárolja össze a közép-európai államok gazdasági termékeit, hanem még kölcsönt is ad az érdeklét országoknak.

— Németország nem veheti fel a versenyt a téren Angliával — mondják a gazdasági szakértők — mert Berlin nem rendelkezik kellő valutával az ilyen mérvű külkereskedelmi manőverekhez, sem kölcsönt nem tud adni. A maximum, amit Németország megtehet, hogy ipari cikket ad kis államoknak gabonáért, élelmiszerért. Viszont érthető ezeknek az államoknak az állásfoglalása, ha inkább fogadnak el jó angol fontot és még külön kölcsönt is ugyancsak angol fontban Angliától, mint Németországtól ipari árut.

Újabb lengyel-német konfliktus Danzigban

Varsó, július 12. Tegnapi kitűzték a német katonai lobogót a danzigi rendőrfőkapitányság épületére. Tekintettel arra, hogy Németországnak semmi katonai befolyása nincs Danzig szabadvárosra, mert a lengyel hadsereg védi népszövetségi

London, július 12. A „Daily Telegraph” bécsi levelezője jelenti lapjának, hogy Búrckel, kerületi körvezető ismeretes rendelkezésének megjelenése óta, amely szerint az összes kereskedelmi és ipari vállalatok minden kártérítés nélkül elbocsát-hatják zsidó alkalmazottaikat.

Nyolcszáz zsidó család lett öngyilkos, akik minden kenyerit elvesztették a rendelet következtében. Az angol lap tudósítása szerint a bécsi zsidó rabbi megtagadták az a kérést, hogy a vallás előírása szerint temessék el az öngyilkosokat, mert félték a hatóságok bosszújától.

A zsidók elleni rendszabályok egyre súlyosabbak lesznek olyan tekintetben is, amely kifejezetten egzisztenciába vágó. Tegnapi például megjelent Búrckel rendele-t, mely szerint Bécs városában minden zsidónak, akinek lakásának ablaka az utcára néz, azonnal el kell költözni udvari lakásba.

A „Daily Telegraph” szerint az idegen forgalom és az export teljesen megszűnt. Néha van csak egy-egy külföldi átutazó, de az sem marad az országban. A legminimálisabb számítás szerint is az idegen forgalom és egyéb károk összege az An-schluss óta meghaladja a 10 millió font sterlinget. (10 milliárd lej.)

Hat és fél évi fogház egy visszaeső „ajgyalazónak”

Berlinből jelentik: A hamburgi törvény-szék hat és fél évi fogházra ítélte egy zsidó fiatalembert, mert kapcsolatot tartott fenn egy árja nővel. Az indokolás szerint azért kellett ilyen súlyos ítéletet alkalmazni, mert már 1936-ban ugyanezért a bűncselekményért hathónapi fogházra ítélték.

A szerencse nem ismer törvényt

Vannak emberek, akik azt hiszik, hogy a szerencsét bizonyos törvények kormányozzák és tetszés szerint lehet felette rendelkezni. Mások egyáltalán nem hisznek a szerencsében. Ugy az előbbi, mint utóbbiak egyaránt tévednek! A közelmúltban is volt alkalomunk meggyőződni arról, hogy ez a láthatatlan és senki által sem ismert hatalom nem válogat és akkor kopogtat az ember ablakán, amikor nem is várja.

A 15-ik Oszálysorsjáték 4-ik osztályának húzásánál a 6 millió főnyereményt a cluj Auróra sorsjegyjármű néhány vevője nyerte meg. Az eseményt annakidején részletesen tárgyalták a lapok is. A szerencsés nyertesek egyik napról a másikra gazdag emberek lettek. Volt köztük olyan is, akit sohasem álmódott arról, hogy ilyen összeg felett rendelkezhet valamikor. Új életet teremtettek maguknak és ma a legboldogabb emberek. A szerencse ismét felkereste a cluj Auróra sorsjegyjárműt és a június 15-i húzáson a 6 millió nyereményt a Kereskedelmi Hitelbank Rt. Cluj által eladott sorsjegy nyerte meg.

Távbeszélő és rádió vitte szét az országban a hírt, hogy a 14.591 számú sorsjegy 6 milliót nyert. A sorsjegy szerencsés tulajdonosai különböző városokban és falvakban élnek. Néhányan közülük hamarosan megtudták, hogy milliómosok lettek, mások csak később szereztek róla tudomást. De 24 órával a húzás után mindannyian tudták. Ezek az emberek híresekké váltak. Azon kívül, hogy milliók tulajdonosává lettek, az ország legkeresettebb embereivé váltak, kiket mindenütt újságírók kerestek fel. Egyesek fogadták a sajtó képviselőit és megengedték, hogy nevüket is közöljék, mások nem. Elvégre, ez jogukban állott. A 6 millió sorsjegy egyik nyertes példái postán rendelték meg a jegyet az Auróra cluj irodájától. Ugyancsak az Auróra cluj fiókja által eladott sorsjegy nyerte meg a kétmillió nyereményt is az 55.442 számmal. A nyeremény egy negyedét Adrian Isersohn 9 éves harmadosztályos elemi iskolai tanulóknak fizették ki, aki jegyét Bucurestiben az Auróra Akadémiánál uca 39-41. szám alatti irodájában vásárolta. Képzelték, hogyan fogadták a szerencsét a fiatal nyertes szülei. A fiu jövője most már biztosítva van. Nemcsak az elemi végzettséget, de biztosítva vannak középiskolai és egyetemi tanulmányainak költségei is. Egy másik negyedét a Cluc-megyei Cárta községbeli Mihail Ambrus nevű lakos nyerte. A nyeremény ki-fizetése nagy izgalmat keltett a faluban, mivel ezelőtt négy hónappal egy másik ottani lakos 6 millió főnyeremény negyedét nyerte meg. A harmadik harmadot Aneta Pricoputu, egy brailai kerékpár és varrógép üzlet tulajdonosa nyerte. A nyeremény a lehető legjobbkor jött. Egy részét az üzletbe fektetik, másik részéből tovább neveltetik az asszony két kislányát, a helybeli elemi iskola szorgalmas tanulóit. A 2 millió nyeremény két negyedét az Auróra iroda oradeai képviselete, az „Uranus” cég (Strada Avram Iancu 2.) adta el. Egyik nyereményt Alexandru K.-nak fizették ki. A nyertes hat hónapos kislány éppen súlyos beteg volt és a szegény szülők nem tudtak megfelelő kezelést biztosítani számára. A pénzből azonnal ki lehetett fizetni az orvosokat. A második negyedét K. K. timisoarai sofőrnek fizették ki, aki nehéz körülmények között keresi kenyerét. Mihelyt kézhez vette a pénzt autót vásárolt magának és most egy új bénautó boldog tulajdonosa. Ugyancsak az Auróra cluj fiókjánál eladott sorsjegy nyerte az egymillió nyereményt a 69230 számú sorsjeggyel, melyet az Arad-megyei Nádlacban fizettek ki. Felsőosztályú néhány nagy nyeremény történetét, szerencsés embereket, akik saját és az Auróra szerencsésjeinek segítségével boldog emberek lettek. Az Auróra sorsjegyjármű eddigi nagyszámú nyereménye egész tömeg embert tett gazdaggá. Csak így magyarázható az a tény, hogy oly nagyszámú ember vásárolt sorsjegyet az Auróra-nál s hogy minden húzás a bizalom és szerencse forrása.

KÖZGAZDASÁG

Milyen minőségű buza után kapnak az exportőrök tízezer lej prémiumot?

Gyengébb minőségű buza csak külön engedéllyel szállítható külföldre

Bucuresti, július 12. Az új buzaértékesítési rendszert nagy érdeklődéssel fogadták gazdasági körökben. Valószínűnek tartják, hogy az új rendszer nyomán élénk kivitel lesz elérhető, főleg az erős- valutájú országokba, — írják a fővárosi lapok. Az új rendszer alapelvei: 1. kivitel azon országokba, ahol nincsenek valutamegkorlátozások; 2. a szabaddevizájú országokba irányuló kivitel és 3. kivitel a valutamegkorlátozó intézkedéseket eszközölt országokba. Az exportált buza vagonja után, ha hektoliterenként 77 kg. súlyú és legfeljebb 3 százalékkal tartalmaz idegen anyagokat, 10 ezer lej prémiumot fognak fizetni erős devizák beszolgáltatása mellett azon országokra eszközölt kivitel után amelyekkel kliring-szerződése van Romániának s amelyek nem alkalmaznak valutakorlátozó intézkedéseket, mint Anglia, Belgium, Svájc és Hollandia. Tehát 10 ezer lej prémiumot fizetnek a fentjelzett minőségű buzáért, amiért erős devizák ellenében exportáltak és azon buzá-

ért, aminek ellenértékét a svájci, angol, belga és holland kliring-számlákra fizették be. Ezen kategóriába eső kivitel minden külön engedély nélküli eszközölhető. A vámhatóságok ilyértelmu utasításokat kapnak: A gyengébb minőségű (tehát 77 kilón aluli és 3 százaléknál több idegen anyagot tartalmazó) buza kivitele csak különleges engedély alapján történhetik. Az exportőröknek ezeket az engedélyeket a buzaértékesítési bizottságnál kell beszerezniük. A 10 ezer lejes prémium nem vonatkozik erre a kivitelre. Ennek dacára a buzaértékesítési bizottság prémiumot utalhat ki esetről-esetre az engedélykéresek alapján. Ez a rendszer alkalmazandó azon országokkal szemben is, amelyek valutamegkorlátozó tartanak fenn és amelyek nem fizetik a buzáértékesítési bizottság engedélye alapján lehet eszközölni.

Szakszabizottság dönt a kincstári pénzbírságok ellen benyújtott kérések felett

A pénzügyminisztérium elvileg sem mérsékli a kirótt pénzbüntetéseket

Bucuresti, július 12. A pénzügyminisztériumban szakértői értekezletet tartottak, amelyen a kincstári és pénzügyi kihágások, illetve az ezekért kirótt pénzbírságok kérdését vitatták meg. Procopiu pénzügyi vezetőtár bejelentette az értekezleten, hogy a pénzügyminisztériumhoz naponta tömegesen érkeznek kérések, amelyekben a kirótt pénzbírságok törlését, illetve csökkentését kéri. Ha a pénzügyminisztérium egyes indokolt esetekben helyet is ad főleg a bélyegtervénnyel megfizetésére kirótt pénzbírságok elleni fellebbezéseknek, illetve a kérés alapján mérsékli is a kirótt pénzbírságokat, — feltétlenül és kivétel nélkül — elutasítja azokat a kéréseket, amelyek az 1934. óta elfogadott vámkihágások miatt kirótt pénzbírságok mérséklése iránt nyújtottak be. Az adózőknek éppen elég alkalmat ad a bírói eljárás a pénzbírságok mérséklésére, törlésére és ezért a pénzügyminisztérium elvileg sem ad helyet a közigazgatási uton benyújtott jogorvoslati kéréseknek, folyamodásoknak a pénzbírságok törlése, vagy csökkentése te-

kintetésben. Procopiu pénzügyi vezetőtár felhívta az értekezleten megjelentek figyelmét arra a körülményre is, hogy a pénzbírságok kiróvására figyelemmel kell lenni — a kincstári érdekekben és a behajthatóság szempontjából, — az adófizető, illetve a megbírságot anyagi helyzetére, illetve fizetőképességére is. Az ezzel kapcsolatos helyszíni vizsgálatok a legtöbb esetben csak felesleges idővesztést okoztak. Az értekezlet úgy határozott, hogy a pénzügyminisztérium minden egyes ügyosztálya mellett szűkebb szakértői bizottságot alakít, amely elbírálja a pénzbírságok ellen beérkezett törlési, vagy csökkentési kéréseket. A bizottságnak három tagja lesz, a pénzügyminisztérium jogügyi osztályának két ügyvédje és az illetékes ügyosztály egyik aligazgatója. Ez a bizottság fog végérvényesen dönteni a különböző kérések felett, még pedig jogerősen és az adózők nem lesz joga, hogy a bizottsági döntés ellen bírói uton jogorvoslatot éljen.

Julius 31-ig számolhatók el a Nemzeti Bankkal a negociabil magyar pengőben kötött importügyletek

BUCURESTI, július 12. A Nemzeti Bank igazgatósága hivatalos hírdetményt bocsátott ki, amelynek értelmében a folyó évi július 31-ig meghosszabbította azt a határidőt, ameddig a régi szabad rendszerű, tehát negociabil magyar pengőben kötött behozatali ügyletek elszámolása megtörténhetik. A negociabil pengőt azonban csak az importőrök számolhatják el július 31-ig, akik a behozatalt és elvámolást a folyó évi június elsejéig már lebonyolították és csak a szabad rendszerű magyar pengő átutalását és elszámolását nem tudták megkezdeni június elsejéig.

Készül a Népszövetség gazdasági tanácsának a csereforgalomról szóló jelentése

Genf, július 12. A Népszövetség gazdasági tanácsa befejezte munkálatait. A csereforgalomból készített jelentést szűkebbkörű gazdasági és pénzügyi szakemberekből álló bizottság elé terjesztik, amelynek tagjai: Leithross angol, Elbel francia, Nickl magyar és V. Badulescu román megbízottak. Nyugodt a fővárosi értéktőzsde. Bucurestiből jelentik: Az Argus jelentése szerint a tőzsde tegnapi nyugodt irányzatú volt, kis számú ügyletet bonyolítottak le. A szilárd kamatlábu értékpapírok irányzata kedvező volt, kisebb emelkedéssel, a többi papír tar-

tott volt. A részvények kevésbé szilárd irányzatot mutattak. A csehekrona 4.85—4.90-re esett. A pengőt a határidő kitolása miatt 26.20—26.30-as alapon jegyezték. Továbbra is működnek a vegyes kereskedelmi kamarák. Bucurestiből jelentik: Mivel megállapítást nyert, hogy a vegyes kereskedelmi kamarák tevékenysége tényleges hasznára vált az árucsereforgalomnak, elhatározást nyert a jelenlegi rendszer fenntartása. Ötven százalékkal csökkent Csehszlovákia tojásbevétele. Hivatalos prágai jelentés szerint Csehszlovákia tojásbevétele a legutóbbi időben közel 50 százalékkal esett. A folyó év első öt hónapjában Csehszlovákia tojásimportja 39 millió darab volt, 12,5 millió csehekrona értékben. A megelőző év hasonló időszakában Csehszlovákia 69 millió darab tojást vásárolt külföldről. A hivatalos jelentés nem tesz említést arról, hogy a csehszlovákiai tojásbevitel nagyarányú visszacsúszásának tulajdonképpen mi az oka. — Kedvező a textilnövények vetéshelyzete. Bucurestiből jelentik: Cicero Gorceiu, a Nemzeti Textilintézet elnökeinek hivatalos jelentése szerint Romániában a textilnövények vetéshelyzete általában kedvező. A lennel bevetett terület az elmúlt évben 22.000 hektár volt, amely terület az idén 27.000 hektárra emelkedett. A gyapottal bevetett terület az idén 6000 hektár, a tavalyi 1200 hektárral szemben. A kender vetésterülete pedig a tavalyi 50.000 hektárról 60.000 hektárra emelkedett és a Jugoszláviából behozott és szősz céljára termelt kender helyenként már két méter magasságra nőtt. Cicero Gorceiu kijelentette azt is, hogy a romániai textilnövények terméshozadéka az idén kitűnő lesz.

APRÓ HIRDETÉSEK

- Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díje előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.
- Friedmann fotóművész a gyermekek fotográfusa. Str. Regina Maria 46. Porufin-palota.
- Fegyvergyári 50 lóerős, álló nyersolajmotor kellekeivel, leszerelve, javítható tengelyhibával eladó. Balázs. Oradea, Str. Vilson 12.
- Belvárosban havi 6000 leit jövedelmező 9 lakrészt és egy üzlethelyiséget álló ház 215 ezer leier családi okok miatt sürgősen eladó. Esetleg félhárszét eladom 4 lakrészrel, üzlethelyiséggel, havi 3000 leit jövedelmező 125.000 leierért. Értekezni Jeney, Str. Barona L. Pop 9.
- Jöbblevezetett rendeléssel rendelkező fogtechnikus keres idősebb fogorvost, vagy fogászt. Mendelovits, Arad, Piața Luptei 19.
- Társalkodónő, anyahelyettes, vagy házfőnök állást szerény igényű iró-léány. Cím: Kajári Iona Oradea, Str. D. Cantemir No. 46.
- Balamafen autobuszállomás mellett megnyitott új ortodox bodega. Közeli a ligethez és piachoz. Szives támogatást kér Mermelstein, Str. Traian 2.
- Eladó finomkivitelű dígyőkeres ebédő-görbe teleháló, kombinált szekrények, modern fotelok. Múszaltos, Str. Fr. David 3.
- Elegáns butorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó, esetleg jobb fiatalember lakótársnak felvétetik. Str. Regina Maria 9, földszint.
- Két szoba, konyha, fürdőszoba, üveges veranda augusztus 1-re 1900 lejért kiadó. Megtekinthető 2—4 óráig. Str. Bucovina 16.

Párizs, világkörüli gép tegnap Hughes-gépek órakor gép a tő indult M Mint N egyik me következő kutszk—E sebb ideig tartózkod ken regg dr. Nagy r Jernszé ruzsástr Rottenstr Jewish A tályának ratlanul Dr Rot alakja v életnek. cosa volt lengyel mozgalom 1935-ben választó B) csopod delmi és is ebben is meger együttm a széles támaszko Cap Mi A fővá a fa Bucu miniszte ki, ame lelő int nak, — nak — gal meg akadály gos — A bi hivatá lomat, roeni f mint a ket, ho kossága kérdése Az e bejelent zifa va kerül a hát a segleti ezer le Kife selő az három ercdm 2000 le rom té 1. A 40 szá

Moszkvába érkezett a világszerte startolt Howard—Hughes amerikai repülőgép

Párizs, július 12. A tegnap Newyorkból világszerte startolt Howard Hughes repülőgép tegnap Párizsba érkezett. Itt a Howard Hughes-gép motorjait csak éjjel negyedkettő órákor sikerült működésbe hozni, amikor a gép a tömeg lelkes ünneplése közepette elindult Moszkvába.

Mint Newyorkból jelentik, Howard Hughes egyik megbízottja közölte, hogy utiránya a következő: Moszkva—Krasznójarszk—Yakutzsk—Fairbanks—Newyork. Minél kevesebb ideig akarnak a pilóták a négy városban tartózkodni, hogy csütörtökön, vagy pénteken reggel Newyorkba érkezhessenek.

Moszkvából jelentik, hogy Howard Hughes ma délelőtt 10.45 órákor megérkezett Moszkvába.

Mint a newyorki lapok közlik, Hughes utjának szakaszai ezek: Moszkva—Krasznójarszk (3670 km), Krasznójarszk—Yakutzsk (2060 km), Yakutzsk—Fairbanks (3960 km), végül Fairbanks—Newyork (5440 km). Az előzetes tervek szerint 65 órát repülnének és 10—15 órát szentelnének a benzin-ellátásnak. Ha akadályok nem merülnek fel, Hughes csütörtökön este, vagy péntek reggel Newyorkba érkezik.

Váratlanul meghalt dr. F. Rottenstreich, a cionista exekutívé tagja

Nagy részvét mellett temették el Jeruzsálemben a neves cionista politikust

Jeruzsálem, július 12. A Pálcior jelenti Jeruzsálemből a szomorú hírt, hogy dr. F. Rottenstreich, a cionista exekutívé tagja, a Jewish Agency kereskedelmi és iparügyi osztályának vezetője rövid szenvedés után, váratlanul elhunyt.

Dr. Rottenstreich éveken át egyik kimagasló alakja volt a lengyelországi zsidó politikai életnek. Mint parlamenti képviselő bátor harcosa volt a zsidó jogoknak és érdekeknek a lengyel sejmében és a lengyelországi cionista mozgalomban is jelentős szerepet játszott. 1935-ben a luzerni cionista kongresszuson választották be az exekutívébe a klálcionisták (B) csoportjának képviselőjeként. A kereskedelmi és iparügyi osztály vezetését vette át és ebben a tisztségében a zürichi kongresszus is megerősítette. Az exekutívében a békeség együttműködés híve volt és egyik erőssége a széles koalíciónak, amelyre az exekutívé támaszkodik. Pártszervezélyektől mentes,

megértő és lojális magatartást tanúsított egész működése alatt és sokat fáradozott a palesztinai ipar és kereskedelem problémáinak megoldásán.

Rottenstreich dr. halála általános megdöbbenést és nagy részvétet keltett az egész országban. A cionista exekutívé tagja a halálhír vétele után nyomban a gyászhoz siettek és elhunyt kártársuk halálát ágya köré gyülekeztek. A Jewish Agency palotáján félárbóca eresztették a kék-fehér zászlót.

Rottenstreich temetése nagy részvét mellett ment végbe. A gyászmenet a Jewish Agency székházából indult el. Az exekutívé nevében Jizchak Grünbaum, a klálcionista párt (B)-csoport) nevében Suprasky, a Vaad Leumi nevében Rav Ostrovsky búcsúztatták a nagy halottat. Weizmann Chajim és a londoni exekutívé táviratilag fejezték ki részvéteiket. Jizchak a jeruzsálemi rádióban tartott emlékbeszédet dr. Rottenstreichről.

Gyengéden illatos arcbőre, egészséges arcszine lesz, de csak ha a vitamindus Caola Krémot használja. A Caola Krém megújítja a bőrt, friss és ruganyossá teszi. A helyes bőrápoláshoz használjon csakis Caola Krémet, megfiatalítja, egészségessé és széppé teszi Önt.

CA-O-LA

ahogy tudnak, amennyit tudnak és amilyen áron tűzifát kapnak. Eppen ezért a nagy tűzifakereskedők jelenleg még nem kötik és nem szállíthatják le téli szükségleteiket és raktáraikban most csak jelentéktelen készletekkel rendelkeznek.

Mivel indokolják a kiskereskedők a tűzifa drágulását?

Érdekes az is, hogy mivel indokolják a kiskereskedők a tűzifa detallarának a beszerzési árral szemben fennálló aránytalanságát. A kiskereskedők nyomtatékosan hangsúlyozták az értekezleten és bizonyítékkal is beigazolták, hogy bár a tűzifa detallában történő eladása után — törvény szerint is — 30 százalék nyereség illetné meg őket, hasznuk a legjobb esetben is alig éri el a 20 százalékot. A kiskereskedő kénytelen a saját haszná terhére viselni a súlyvesztéseket, amely annak következtében keletkezik, hogy a nyári nagy hőségben a raktárban lévő tűzifa kiszárad, a fa eredeti súlyának, — annak a súlynak, melyben a kereskedő vette át a termelőtől, vagy az engrossitától — 10—15 százalékot veszít el a száradás következtében.

A fogyasztók tehát az előjelek szerint igen súlyos helyzetbe fognak jutni az ősz és a tél folyamán, ha megfelelő hatósági rendszabályokkal nem intézkednek a kelendő időben a tűzifának szabályozása, illetve a beszerzési lehetőségek megteremtése tekintetében.

A fővárosban ma 9000 lej a tűzifa vagonja. A vágatási díj — az érték 20 százaléka — tehát 1800 lej. Súlyvesztés 1000 lej, mérési különbözet 1000 lej. Összesen tehát 12.800 lejbe kerül egy tízonnás vasúti kocsi tűzifa, felvágva, vagyis métermázsánként 128 lejbe.

A súlyos helyzetben a tüzelőanyag bizottsága úgy határozott, hogy megfelelő intézkedéseket foganatosít, hogy az erdősegekben azonnal kezdjék meg intenzív módon a tűzifa kitermelését, haladéktalanul kezdjék meg a főváros és a nagyobb vidéki központok, megyeszékhelyek részére a szállításokat, hogy ily módon lehetőséget adjanak a fogyasztóknak szükségleteik fokozatos beszerzésére és megkönnyítsék a lakosság részére a téli tűzifával való ellátás súlyosan nyomasztó gondját.

Economicus

Fontos felhívás állampolgársági ügyben

Felhívjuk mindazok figyelmét, akik állampolgársági revíziós kérésüket nem a lakóhelyükön levő bírósághoz kellett beadják és kézbesítési címet (domiciliu ales) nem jelölték meg, vagy ha a megjelölt cím megváltozott, hogy haladéktalanul adjanak be kérelmet a bírósághoz, melyben jelöljenek meg kézbesítési címet, vagy közöljék a megváltozott címet, ugyanakkor pedig kísérik, vagy kísértessék figyelemmel azon közzéghatározatát, ahol az állampolgársági névjegyzékbe fel lettek véve és ahova kézbesítési cím megjelölése hiányában a végzéseket kifüggesztik, mivel a kontesztáció benyújtásához mindössze 5 nap áll rendelkezésre és ezen 5 nap fenti esetben a kifüggesztés időpontjától számít.

Mivel a kontesztáció benyújtásához csak 5 nap áll rendelkezésre, felhívjuk mindazokat, kiknek állampolgársági ügyben bármilyen végzést vagy iratot kézbesítenek hogy azt azonnal mutassa be az orth. hitközség tanácsadó irodájának (Cluj, Str. Berthelot 8), vagy ügyvédnek, nehogy késése miatt állampolgárságát elveszítse.

— A szivburok, a szivbillentyűk, a szivizmok és a szividegek megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József“ keserűvíz fontos segéd-eszköz, mely reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztonságosan felhígítja és azt igen könnyen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

perc alatt remekül beretválkozhat szappannal, eset nélkül a közismert BARBAX-RAPID krémekkel.
Gyártja: Ardealul S. A. Carei

Capitol Mozgó

Premier-szlager!
Ma! kezdettel bemutatja Birabeux világhírű szatiráját!

Fiam, a miniszter

Főszereplők: HANS BRAUSEWETTER, FRANCOIS ROSAY, HANS MOSEK és BELI FINKENCCELLER.

Miért drágul napról-napra a tűzifa?

A fővárosban már most 128 lej a vágott fa mázsája? Mivel indokolják a faipari vállalatok és a szakmai kereskedők a tűzifa drágulását?

Bucuresti, július 12. A nemzetgazdasági minisztérium külön bizottságot nevezett ki, amelynek az a feladata, hogy megfelelő intézkedésekkel biztosítsa a lakosságának — elsősorban a főváros lakosságának — téli tűzifával és egyéb fűtőanyagokkal megfelelő árban való ellátását és megakadályozza a tűzifával való — állítólagos — üzérkedést.

A bizottság a napokban értekezletre hívta össze a nagy erdőtermelő vállalatokat, a Lomási, Foresta Romana, Moironi faipari vállalatok képviselőit, valamint a fővárosi nagyobb tűzifakereskedőket, hogy letárgyalja velük a főváros lakosságának téli tűzifával való ellátása kérdését.

Mennyit drágult a tűzifa?

Az erdőtermelő vállalatok képviselői bejelentették az értekezleten, hogy a tűzifa vagonja franco Bucuresti 9000 lejbe kerül a múlt évi 7000 lejjel szemben, tehát a tűzifa — a legfontosabb közszükségleti cikkek egyike — vagononként két ezer lejjel drágult meg.

Kifejtették a faipari vállalatok képviselői az értekezleten azt is, hogy főleg három tényező összesített hatásának eredménye a tűzifa árának vagononként 2000 lejjel való megdrágulása. Ez a három tényező:

1. A kitermeléssel foglalkozó vállalatok 40 százalékkal voltak kénytelenek felemel-

ni a munkabérekét és tisztviselőik fizetését.

2. Különböző és felemelt adókat és illetékeket kénytelenek fizetni a faipari vállalatok és végül:

3. A CFR szállítási díjtételeinek, fuvardíjainak emelkedése.

Bejelentették a termelő cégek azt is, hogy a nagyarányú, tömeges kitermelés még nem kezdődött meg, az erdősegekben csak csekély a kitermelt készlet. A vágás közelebről intenzív módon megindul és a faipari vállalatok a nagykereskedők megrendeléseit minden akadály nélkül szállíthatják.

Mit mondanak a tűzifakereskedők

A nagyobb tűzifaraktárak tulajdonosai arról tájékoztatták az értekezleten megjelenteket, hogy jelenleg azért nem szállítottak tűzifát a fővárosba, mert most nincs vevőjük. Azok a fogyasztók, akiknek anyagi helyzete megengedné, hogy a téli tűzifát már most, a nyári hónapokban szerezzék be, nem tartózkodnak a fővárosban, hanem a különböző fűrdőhelyeken üdülnek — de különben is régi — bár helytelen szokás, hogy a tűzifát az utolsó pillanatban, a hideg ősz beálltával kezdik bevásárolni. Viszont azok a fogyasztók, akik már most, a nyári hónapokban — szívesen vásárolnának tűzifát, nem rendelkeznek anyagi eszközökkel a vásárláshoz, télen pedig csak úgy vásárolnak,

SPORT

Uj vezetőséget választott a Barkochba

Satu-Mare, július 12. A Barkochba sportegylet vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését igen nagy érdeklődés mellett.

A Barkochba új vezetősége a következőképpen alakult meg: Diszelnökök: dr. Borgida József, Guth Lajos, Guth Sándor, dr. Stein Mór, Kitér N., dr. Fischer Samu, id. Markovits Elek, dr. Hunwald Izidor, dr. Jordan Viktor, Rozenberg Sámuel, ifj. Reiter Mór, Princz Armin, Princz József, dr. Lázár Miklós, dr. Katz Izsó, dr. Fejes Lajos, dr. Jeremiás Ernő, Kugler Zsigmond, Hercz Sándor. Elnök: dr. Markovits Aladár. Elnöki tanács: Hasenföld Ede, Wohl István, dr. Simon Ignác, Beer Ernő, Goldmann Gyula, Fridmann Béla, Grünfeld Bertalan, Princz Pál, Princz Tibor, Princz Imre. Titkárok: Barna István, Katz Ernő. Főjegyző: Katz Sándor. Jegyzők: dr. Fried Ernő, Holló Imre. Főellenőr: Rozenberg Ernő. Ellenőr: Kinczler László. Futballszakosztály: Elnök: dr. Simon László. Tagok: Lebovits Adolf, Unger István, Weinberger Rudolf. Titkár: Weiszbrunn Károly. Intéző: Róth Mór. Tréner: Katzender Antal. Teniszszakosztály elnöke: dr. Sámuel Endre. Pingpongszakosztály elnöke: dr. Freimann Zoltán. Tornaszakosztály elnöke: dr. Markovits Aladár. Sportigazgatók: dr. Simon László, Lebovits Adolf, Beer Ernő. Megválasztották ezenkívül a különböző szakosztályok és bizottságok tagjait is.

A KMSC TORNAVERSENYE

Vasárnap este szépszámu közönség állandó érdeklődése és tetszésnyilvánítása mellett zajlott le az unitárius kollégium tornatermében a KMSC tornaszókeinek vizsgaversenye. Morariu Albin, Andrásy és Konec tanárok alkották a bíráló bizottságot, mely feladatát mindvégig a legnagyobb lelkiismeretességgel és pártatlansággal látta el.

Az alig pár hónappal ezelőtt megalakult tornacsapat Moldovan Vasile bajnoktornász vezetése alatt igen szép fejlődésről tett tanuságot. A tornaszókeknak szebbnél-szebb gyakorlatokat mutattak be korlátlan és lebegőgerendán, szabadgyakorlatok is igen tetszősek és nívósak voltak. Az egyéni versenyek befejezése után csapatgyakorlatok következtek, majd akrobatikus mutatványok és gulák zárták be a jól sikerült versenyt, melynek befejeztével a közönség meleg ünneplésben részesítette a versenyző tornaszókeket, Moldovan edzőt és a bíráló bizottság tagjait, valamint Balogh Albertet, a tornaszakosztály elnökét.

Az egyes versenyszámokban a következő eredmények alakultak ki:
Korlátlan: Kovács Mária 55.1, Kibédi Eta 52.1, Tokai Jolán 49.8, Weisz Teréz 44.1, Jeremiás Erzsébet 43.8, Pascu Ioa 41.3 pont.
Műszabadgyakorlatokban: Kovács 56.7, Weisz 54.6, Kibédi 53.4, Tokai 51.6, Pascu 48.6, Zuckermann Szerén 47.5 pont.
Korlátlan: Kovács 54.9, Kibédi 53.7, Weisz 53.6, Tokai 51.7, GállAnnus 48.1, Jeremiás Ilonka 39.5 pont.
Összetett versenyben: 1. Kovács Mária 166.7 pont, 2. Kibédi Eta 159.2 pont, Tokai Jolán 153.1 pont, 4. Weisz Teréz 152.3 pont, 5. Gáll Annus 128.7 pont, 6. Jeremiás Ilonka 125.9 pont.

Csak cäviden...

A cseh-szlovák bajnoki teniszverseny férfi egyes döntőjében Budge győzött Hecht ellen 6:1, 6:4, 6:4-re. A párosban Budge-Makó győzött Hecht-Dornby ellen 6:3, 7:5, 9:7 arányban.

Tegnap számunkból helyszüke miatt kimaradt a Spakow-Petrescu ökölvívó mérkőzés eredménye. A versenybírósg Petrescut nyilváníttta győztesnek, aki az eredmény kihirdetése után odament ellenfeléhez és így szót: Moji, ne haragudj a döntés miatt: én igazán nem vagyok büdös!...

A KK elődöntőinek során a Slavia 9:0 (2:0) arányban megsemmisítő győzelmet aratott az olasz bajnok Ambrosiana felett. A Slavia a KK első esélyessévé lépett elő. Akár felesleges Milánóba utaznia. Ilyen előnyt behozni lehetetlen.

A román teniszbajnokság női egyes döntőjének eredményei: Popperné Ziszovits Lenke-Berescu 1:6, 6:2, 6:4. Popperné két évvel ezelőtt elvesztett bajnoki címét visszahódította. A férfi páros elődöntőiben: Schmidt, Tanasescu-Erős, Segall 6:0, 6:1, 6:4, Caraluliu-H. Benedek, A. Benedek 6:3, 6:1, 9:11, 6:2.

A Franciaország körüli kerékpárverseny mezőnye egy pihenő nap után folytatta útját. Az ötödik szakaszt Meulenberga belga nyerte, 2. Servadei olasz, 3. Bini olasz. Az összesítésben továbbra is a luxemburgi Majorus vezet.

A Ripensia rossz taktikát választott, amikor Sárosy őrzését a hátyvéd Bürgerre bízta. Sárosy emiatt sokszor szabadon mozoghatott, mert Bürger nem mert eléggé előre menni — állapítja meg a Nemzeti Sport —, amely hozzáfűzi: Kotormány főrézese a Ripensia verségenek. Elmult heten Milánóban Kotormány volt a mezőny legjobbjá és uszott a dícséreteken. Sic transit gloria mundi.

Pelizza fiatal francia teniszjátékos a német nemzetközi bajnoki versenyen legyőzte Henkelt 6:4, 6:2, 1:6, 6:4 arányban. Henkel a világbajnoklista harmadikja.

Helsinki kénnapos viadalban a finn atléták 86%—76% arányban győztek a magyar atlétávalogatott ellen. Két rekord is született: 1500 méteres Hartikka finn 3:52 p. 10.000 méteres távon a másodiknak befutó

Szilágyi 30:59.2 p-el. Barlássina nem adott meg egy teljesen szabályos gólt a Ripensia javára — írják a fővárosi sportlapok.

Barátok is játszik vasárnap a Rapid csapatában, amely reméli, hogy sikerülni fog behozni a Genova előnyét.

A bucaresti kerület atlétikai bajnokságai során két országos ifjúsági rekordot állítottak fel: St. Ionescu a távolugrásban 678 cm-el, a Venus 4x100 m-es stafétája 44.8 mp idővel.

A KK elődöntőjének második fordulójának biróklődése a következő:
Bucurestiben: Rapid—Genova, Vogel cseh-szlovák.
Kladnóban: Kladno—Juventus, Xifandó román.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

Vizsgaelőadás. Hetényi Elemér július 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja növendékeinek vizsgaelőadását a Davila Színházban. Előadásra kerülnek dráma, operett, vígjáték-krézletek, klasszikus és modern darabokból. A fiatal generáció lelkes ambícióit óhajt tanuságot tenni képességeiről. Jegyek igen olcsó helyárakkal válthatók a Davila Színház pénztáránál.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedő, szerda:
Bohémelek. Matruha Eggerth és Jan Kiepara slágere, Puccini operája nyomán.
-szopnel sa sflara. Fő-ucapncog tuzur 'juur

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

Premier! Fiam a miniszter. Világsikert aratott zenés vígjáték. Főszereplők: Hans Brausewetter, Françoise Rosay, Hans Moser. Műsor előtt: Világhírűd.

AZ OPERA MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedő, szerda: Premier!
Bukom a férfiakra. Főszerepben Mae West, Randolph Scott. Csütörtöktől premier: Texas lángokban, izgalmas wild-west-i kalandorfilm, főszerepben Bill Cody a vadnyugati mesterlovas.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Bohémelek. Puccini halhatatlan operájának filmváltozata, főszerepekben: Martha Eggerth, Jean Kiepara, Theo Lingen.

A BOYAL MOZGO MUSORA:

Dupla műsor: I. Fedor Saljapin, a nemrég elhunyt világhírű tenorista egyetlen filmje: Don Quichotte. II. Ejjeli járőr. Szenzációs kalandorfilm Rein-Tin-Tinnel.

Sohase essek kétségbe!
A szerencse akkor keresi fel, resse fel a
COLECTURA OFICIALĂ SI A OFICIILOR RURALE P. T. T.
fiókjait és a szerencse utjára tért
Ezekről a sorjegyáradatokról vásárolj
SORSJEGY
gazdag emberré teszi.
Az Állami Sorsjáték húzása:
Július 15-én, augusztus 15-én,
szeptember 15-én, október 15-én

COLECTURA OFICIALĂ SI A OFICIILOR RURALE P. T. T. SORSJEGYÁRUDÁI

Főelárusítóhely: Cluj, Str. Regina Maria No. 46.

Budapesten Ferencváros—Ripensia, Dat-tilo olasz.
Milánóban: Ambrosiana—Slavia, Iváncsics magyar.

A női atlétikai Európa-bajnokságokat Bécsben tartják meg szeptember folyamán. Eddig 17 nemzet nevezett be.

Finnország B) válogatott atlétái az északkelettel mérkőztek. A legjobb eredményt az észak-svéd Issak érte el a gerelyvetésben 70.70 m-el.

A THALIA MOZGO MUSORA:

Dupla sláger műsor: I. Adio Paris. Lily Pons, a leghíresebb énekesnővel. II. Jönnek az indiánok. Izgalmas cowboyfilm Georg O'Briennel.

A MUNKÁS MOZGO MUSORA:

Július 11—26-ig gépszerezés miatt szünet. Július 27-től augusztus 1-ig a szezon legnagyobb sikerét elért filmje: Lukrécia Borgia. Monumentális történelmi filmsláger. Műsor előtt három premier színes Lily Simphonía és Híradó. Helyárak 10 és 12 plus 5 lej.

AZ EDISON MOZGO MUSORA:

Eddig még nem látott csoda műsor: I. Az örök álarc. Szociális dráma. Olga Tshchova és Peter Peterson főszerepben. II. Madarász. Víg operette. Lil Dagover, Wolf Albach Retty. III—IV. Híradó és Micky Maus. Jön: Dick Foran és 2. sz. kémirod.

TURISZTIKA

A KKASE tornaszakosztálya f. hó 16-án átrándul Tg.-Muresre, ahol résztvesz az MSE tornaünnepén. Ez alkalomra vendégeket és drukkolókat szívesen lát a vezetőség. Indulás szombat, 16-án délután autobusszal az unitárius kollégium elől. Visszaérkezés vasárnap este. Elszállásolásról a klub vezetősége gondoskodik. Jelentkezni és felvilágosítást nyújt: Platsintár Testvérek cég Calea Regele Ferdinand No. 2/a.

Az Aurora turistagegyesület 5 napos kirándulást rendez július 20-án a vadregényes Lacul-Ghilcos és Sovatara. Indulás 20-án este, részvételi díj 350 lej. Bővebb felvilágosítást ad a vezetőség. Jelentkezni Str. Iorga 5, Kemény-féle cukrászdában. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Vezető: Major Ilonka.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, július 13.

Bucuresti, 7.30: Torna, rádióhír, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezetek. 14.15: Hírek. 14.30: Hanglemezetek. 15: Hírek. 19.15: Lemezek. 20.15: Sibiceanu Theodor zongorázik. 20.45: Stroescu Constantin tenor énekel. 21.20: Bonisch Julius csellózik. 21.50: Vidám lemezek. 22.30: Hírek. 22.45: Dinicu-zenekar.

Jeruzsálem, 5.30: Pontos idő, hírek. A héber nevelés alapelvei. 8: Előadás a bibliai korból. 8.20: A Herzlja előadása, Jakobson vezetése mellett. 8.50: Dr. B. Bachmann előadása. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. Az angol program keretében: hangversenykövetítés a Dávid király nzzalóadából.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezetek. 11: Hírek. 13.05: Gordonka- és fuvolaszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezetek. 15.35: Hírek. 18: „A francia festőművészet”. Előadás. — 18.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 19.15: Klüdelem a Mount Everest meghódításáért. Előadás. 19.45: Cigányzene. 20.55: Hírek. 24.10: Jazz.

Csütörtök, július 14.

Bucuresti, 7.30: Torna, rádióhír, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezetek. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhír. 14.30: Hanglemezetek. — 15: Hírek. 19: Táncclemek 20.15: Stefanescu-Barbillon francia dalokat énekel. 20.50: Rádiózenekar. Francia hangverseny. 22.30: Hírek. 22.45: Lemezek. Francia zene.

Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Előadás a nyelvészet köréből. 8.20: Boskovic Sándor zongorahangversenye. Előadja saját szerzeményeit. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezetek. 11: Hírek. 13.05: Hanglemezetek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Katonazene. 15.35: Hírek. 16: Arfolyamhírek. 18: Cigányzene. 19: Az 1938. évi teniszvilágbajnokság, előadás. 20.50: Grieg: A-moll szonáta. 21.20: „Nyul a bokorban”. Vígjáték. 22.50: Hírek. 23.15: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 24.30: Táncclemek. 1.06: Hírek.

Hatvanéves korukban nyugdíjazták a CFR alkalmazottait. Bucarestből jelentik: Tegnap dekrétumot irtak alá, aminek értelmében a vasuti alkalmazottakat 60 éves korukban kötelezően nyugdíjazták. Kivétel esetében szolgálati évekből a korhatár 63 év is lehet, de a CFR jogosult már 57 éves korában nyugdíjazni alkalmazottait.

HÍREK

Aki ma ember, nem lehet az boldog

Drága szívek és áldott mosolyok melegebből sok jutott nekem a kin tüzeben edzett kardvasak csak mulo sebet téptek szívemen. Láttam a föld s az ég arcának árnyán az idő és tér váltott mámorát volt idő, hogy szomjas szememmel tündér-valóság fényét fogtam át.

Vágyam nem kőzalt soha végtelenbe, lámart ösványok tüve volt enyém, kemény csapások pörlyestől lekem meg nem tört, sőt ettől lett kemény. Mit boldogságnak mond szavak homálya sokszor dobbant szívem belsején és talán mert panasza nem születtem: mindig tudtam — aranyal jár a fény.

Am hiába esendnek, virágozó mosolyok szívemet derít, áldott mámor, ha átesattog az öröm-kerítésen a szörnyű világ égő ostroma! Mit ér a jószág, mely szívekre hajlik, ha köröttem vígan tombol a gonosz a a tiszta lelkek tisztá, levegőjén az idők vad szeanya fájón átporoz?

Mit ér a csend, ha áthatol a burkán baromi szitkok író kardala s testvéreim, a megizott czerk homlekán ott ég a kinek iszonya! Mit ér a föld millió szent fénye, ha halál és éhség szegi bíborát s a kelő nap, mely büszkeségben ébred vértengerre veti forró sugarát?

Aki ma ember, nem lehet az boldog, hazug társunk ma még az öröm, milliók retentő szenvedése kísértőn tör át a megvont körökön. Örömdőben erre gondolt, Ember, millió társad sorsát ne feledd, a megtiprottak, megizottak kinja serkentse tetre öntet szívedet!

SALAMON LASZLO

Harmincötéves szolgálat után nyugdíjba kell vonulniok az állami igazgató-tanítóknak. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztérium köztudomásra hozza, hogy nem vonja vissza a 35 éves szolgálati mult felett rendelkező igazgató-tanítóknak vonatkozó rendelkezését. Ennek megfelelően az illetőknek rendezniök kell nyugdíjigazoltságukat. A lakások ügyét esetről-esetre fogják kivizsgálni.

Hatezerkétvázhatven jelölt közül háromezernyolcszázhusz vizsgázott sikerrel az érettségi vizsgákon. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztériumba érkezett jelentések szerint az érettségi vizsgákon 6270 jelölt közül 3820 sikerrel vizsgázott. Ez 60.92 százalékot jelent, tehát majdnem 3 százalékkal többet, mint az elmúlt évben.

Meghalt Jakobi Lajosné. Hétfőn este 8 órakor eltávozott az élők sorából Clujon özv. Jakobi Lajosné, született Wettenstein Róza urnó, nyolcvanöt éves korában. A magas életkort elért nagyszonyy igazi „éset chajil” volt, mintaképe a nobilis jószágok és a család iránti áldozatos szeretetnek. Fiatalon elvesztette férjét és azóta gyermekei nevelésének és a rokonok gondoskodásának szentelte életét. Két gyermeke maradt, dr. Jakobi József, az országezerte ismert belgyógyász és Emma leánya, akinek férje Szemere József vasuti főmérnök. A megboldogultnak négy orvos fivere volt: dr. Borsai Árnin körorvos Agihresben, dr. Wettenstein Noé járás- és törvényszéki orvos Dej, dr. Wettenstem József főorvos Budapest és dr. Borsai Wettenstein Árn tiszti orvos Hueidinben. Ötödik fivere, dr. Borsai Mór járásbíró volt Hatégen. Nővére, Neumann Ignácné, született Wettenstein Berta Clujon él. Férje, Jakobi Lajos 32 évvel ezelőtt halt el. Azóta a nagyszonyy József fiával és menyével, született Edelmann Sárival lakott, akik nagy szeretettel vették körül. Hat nappal ezelőtt dőlt ágyának és fián kívül a Zsidóórkóház orvosi kara, élén dr. Roth Marcell professzorral, a legnagyobb odaadással igyekeztek megmenteni az életét. A megboldogult, aki egyik alapítója volt a clujai Nőegyletnek, vallásos életet élt és ebben a szellemben nevelte gyermekeit. Tekintélyes és kiterjedt család gyászolói, köztük unokafivérei, dr. Jakobi Emil ügyvéd, dr. Jakobi Kálmán timisoarai gyárigazgató és Bárd Oszkár, a kiváló író. Temetése kedden délután három órakor zajlott le, nagy részvét mellett. Glasner Akiba főrabbi lendületes búcsúbeszédben méltatta a nagyszonyy ki-magasló érdemeit.

GYERMEK-MESE

Ha nagyok lesztek emlékezni fogtok hogy szüleitök 1938. JULIUS 15-én

DACIA

sorsjegyáruda fiókjától hatalmas összeget vettek fel. Az Állami Sorsjáték szerencsés sorsjegyét a DACIA sorsjegyáruda fiókjánál vásárolhat.

A XVII. sorsjáték I. osztályának a húzása JULIUS 15-én.

DACIA

Clujii fiók: Economia Cluj, P. Unirii 23.

Házasság. Dr. Páfi Andor vegyész-mérnök és Molnár Vera, dr. Molnár Gyula timisoarai ügyvéd leánya f. hó 8-án Timisoaran házasságot kötöttek.

Olyan egyéneknek, akinek béliürülése elégtelen s ezért emésztése meg van zavarva és éjjel nem tud aludni, ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát.

Marinescu tábornok folytatja inspekción körútját. Bucurestiből jelentik: Dr. Marinescu tábornok egészségügyi miniszter folytatja inspekción körútját a vidéki egészségügyi és jóléti intézményeknél.

Anyja sírján megmérgezte magát. Aradról jelentik: Simon Julianna aradi leány Jimboliára utazott ahol a temetőben anyja sírján megmérgezte magát. Tettét idejében észrevették és kórházba szállították, ahol gyomormossással megmentették. Az öngyilkos-jelölt visszautazott Aradra.

A Haggibbor vasárnapi kirándulása. A Haggibbor vasárnap reggel autókirándulást rendez Pestera Crisulhuira (Rév), ahol a társaság egy része megtekintte az Zichy csepköbarlangot, a révi vizesést, ezután fürdés a Crisulban. Jelentkezni lehet a Klubházban (Str. Stroescu 7) és Deutsch műszerüzletben. Péntek este nyolc óráig indulás a klubháztól vasárnap reggel öt órakor. — Gyalogtúra a Someshez vasárnap reggel 7 órai indulással a klubháztól.

Schwartz ort. zsidó leányinternátus

bratcai tin- és leánygyermek nyaralításának

második turnusára gyermekek felvételnek. Erdeklődni Bratcan vagy Oradean Str. Ep. Clorogariu 2, tel. 12-11. Tökéletes tanári és orvosi felügyelet! Strand! Tenisz-pálya! Kitünő ellátás! Prospektus!

Azt hazudta, hogy gyilkos. Budapestről jelentik: Brecka Gyula nyiregyházi fiatal-ember a debreceni erdőben megismerkedett egy jólöltözött fiatal leánnyal, kinek udvarlás közben elmondta, hogy leszurt egy katonát és elbujdosott. A leány a rendőrségre sietett, hol elmondta, hogy egy gyilkossal találkozott, kinek pontos személyleírását is megadta. Néhány óra múlva aztán előkerült a „gyilkos” fiatalember, aki bocsánatkérés között közölte, hogy valami nagyon érdekelt akart udvarlás közben mondani, ezért hazudta, hogy gyilkolt. Brecka Gyulát kihallgatása után szabadlábra helyezték.

Halálba vitte a kártya. Budapestről jelentik: Az aszói csendőrör jelentést tett a főkapitányságon hogy 60—70 év közötti férfi holttestét fogták ki a Dunából. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Kugyerai Ede dr. postatanácsosról van szó, aki az utóbbi időben jelentős kártyavesztéseket szenvedett. Kugyerai néhány héttel ezelőtt egy férfivel ismerkedett meg, aki kártya-klubba vitte és a 63 éves ember néhány nap alatt megtakarított pénzt elvesztette. A tragikusvégű nyugalmazott postatanácsos lelkiismeretfurdalást érzett és elkeveredésében követte el az öngyilkosságot.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Elmeogyintézetbe szállították a sig-heti volt propagandistát. Sighetről jelentik: Manolache Zaharie ismert volt propagandistát dr. Baciu vezető ügyész utasítására a sig-heti elmeogyintézetbe szállították. Manolache az utóbbi időben feltalálási-mániában szenvedett, többek között a „mindent gyógyító és mindent megsemmisítő gázokat” jelentette be a hatóságoknál, melynek leírását a kabinetirodához is eljuttatta. Bucurestiből az volt a válassz, hogy vizsgálják meg elme-állapotát, mire az orvosok megállapították, hogy beteg és elmeogyintézetbe utalták.

Szerencsés sorsjegyet

csak „HERMES”-nél, Cluj, Piața Unirii 1.

Szerencsés sorsjegyet

csak „HERMES”-nél, Cluj, Piața Unirii 1.

A városi italmérseket nem érinti a szesz-törvény új intézkedése. Aradról jelentik: A főszekerkeskedők szindikátusának ülésén behatárolt foglalkoztak a június 16-án megjelent új szesz-törvény intézkedéseivel, mely az eddig érvényben volt törvény számos olyan rendelkezését módosította, melyek szerzett jogokat érintettek. A tanácskozás véget ért megállapították, hogy az 1932 előtt kiadott italmérési engedélyek megsemmisítése es azoknak 1938 október 1-i hatállyal árlejts útján történő bérbeadása kizárólag a falusi italmérési engedélyekre vonatkozik, tehát a városokban levő italmérőket nem érinti.

A Merkáz Hanoár közleményei

Ezuton közöljük, az összes cionista ifjusági szervezetek tagjaival, hogy a mosáv július 18-án veszi kezdetét. Így az összes városok 17-én, vasárnap este és vasárnapról hétfőre virradó éjjel fognak indulni, hogy hétfő reggeltől hétfő délig mindannyian Clujra érkezzenek, amely a mosávának vasuti állomása.

Az utazási kedvezményre jogosító, igazolványokat az egyes városok utazási biztosaiknak fogjuk kellő időben megküldeni. Az illetők neveit a célból közöljük, hogy a környéken levő kisebb helységek kellő időben felvehessék a kapcsolatokat az utazási biztosokkal, jegyeik megváltása végett.

Alanti vonatoktól a táborba való kiszállításához szükséges autókrol a Merkáz Hanoár gondoskodik, mely kiszállítás kötségeit az egyes városok fedezik. **Satu-Mare** indul via Baia-Mare 23 órakor, érkezik Clujra reggel 7.43. Ugyanezzel a vonattal jönnek Carei, Seini, Baia-Mare, Jibou, Cehul-Silvaniei, Zalau, Dej-Bistrita, Sighet. Utazási biztos címe: Lázár József p. a. Friedmann, str. Dragos Teofil 14.

Timisoara indul via Oradea este 19.42, érkezik Clujra reggel 6 órakor. Ugyanezzel a vonattal jön Lugoj, Caransebes. Utazási biztos címe: Schacht Mose Timisoara II., str. Cronicar Neculcea 45.

Arad indul este 21.20, érkezik Clujra reggel 6 órakor. — Ugyanezzel a vonattal jön Lipova és Salonta. Utazási biztos címe: Szegfü József, Arad str. Porumbaru 5.

Oradea, indul éjjel 1.10, érkezik Clujra reggel 6 órakor. Oradeával utaznak még: Valea-Lui-Mihai, Marghita, Beius, Alesd, Hueidin. Utazási biztos címe: Schön Pándér p. a. Stein Carol, Oradea str. Pasteur 29.

Tárgu-Mures, indul 1.25, Clujra érkezik reggel 6.53. Tárgu-Muresselel utaznak: Gheorgheni, Toplita, Reghin. Utazási biztos címe: Sándor Éva, Tg.-Mures strada Cuza Voda 96.

Brasov, indul éjjel 2.31 gyorsvonattal, Clujra érkezik reggel 9.19 órakor. Brasovval utazik: Sfátul Gheorghie. Utazási biztos címe: Hertz Nicolae, Brasov str. Regina Maria 15.

Sibiu, indul 3.13-kor, átszáll Copsa-Mican 5.39-kor a gyorsvonatra. Sibiuval utazik: Medias. Clujra érkeznek reggel 9.19-kor. Utazási biztos címe: Goldstein Dina Sibiu, Piata Fiengerlings 2. e. II.

Az OETR által kibocsátott kedvezményre jogosító igazolványok legkevesebb huszas csoportok részére biztosítják a 75 százalékos kedvezményt. Ezért kisebb kének és pontok a fentebb említett utazási centrumokhoz fognak csatlakozni és e célból beküldik a jegyek árát az utazási biztosoknak. További utasítások az Uj Kelet hasábjáiban.

Robbanás a villanygyárban. Satu-Mareról jelentik: A seini villanytelepen hatalmas gázrobbanás történt. Hoppe Jenő 38 éves főgépész és 18 éves fia gyufával akarták megnézni, hogy mennyi olaj van a motor tartályában. A gyufától az olaj fölött lebegő gáz meggyult és felrobbant. A robbanás ereje oly nagy volt, hogy mindkét gépész messze dobták és Hoppe Jenőt a kapcsoló táblához vágta. A súlyosan sérült gépészeket lakásokon ápolják. Az eljárás megindult.

A francia Akadémia nagydíjas regénye Pourtalés: Csodálatos halászat, Athenaeum kiad. 453 lap, kve 178 lei. Földi Mihály: A miniszter, kve 119 lei. Stella Adorján: Ern, Viola, 59 lei. Ujak még: Erdei Ferenc: Paraszatok, fve 165 lei. Könyvnapj Ady összes kve 158 lei, Móricz: Légy jó, fve 59 lei. Lepagenál Cluj. Postán utánvéttel. Kérjen teljes jegyzéket.

EGYESÜLETI ÉLETT

A Kórházegyesület és Nőegylet teadótánjai. Cluj olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület költségvetéséről által minden csütörtök délután 4.5 órakor rendezendő teadótánra, ahol figyelmes házlásszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlevők jól érezzék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és elvárja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

a Fehér Könyvben vázolt intézkedések keresztülvételétől függetlenül. Ilyen körülmények között az elkövetkező hetekben fog eldőlni az angol-olasz viszony sorsa, ami döntő kihatással lehet a világpolitikai helyzetre.

Kétségtelen, hogy az angol-olasz viszony konszolidálása nem kismértékben függ az olasz-francia viszony alakulásától is. A párizsi sajtót élénken foglalkoztatja az angol-olasz egyezmény, különösen a jobboldali sajtó követeli, Róma és Párizs megegyezését, mert — ugymond — a Földközi tengerrel kapcsolatosan nem lehet teljes érvényű hatalmi egyezményt kötni Párizs hangyása nélkül. Az Action Française hangsúlyozza, hogy Franciaországot igen közelről érinti az olasz-angol egyezmény kérdése és a római kormánytól ennek megértését, a francia kormánytól pedig aktívabb politikát követel ebben az irányban.

Alondoni közvéleményt még mindig élénken foglalkoztatja a Sandis-ügy. Az ebben a kérdésben kiküldött parlamenti bizottság ma zárt ülést tartott, amelyen kihallgatták Chamberlain miniszterelnököt.

Elkészült a csehszlovák nemzetiségi statutum

A csehszlovák politikai válság döntő stádiumba jutott, amennyiben Hodzsa miniszterelnök bejelentette, hogy szombaton közli hivatalosan a nemzetiségek képviselőivel a nemzetiségi statutumot. Hogy milyen intézkedéseket és újításokat tartalmaz a szabályzat, erről csak ellenőrizhetetlen verziók keringenek. A kiszivárgott hírek szerint a szudetanémetek önkormányzati követelésének nem tesz eleget a kormány javaslata. A karsladi pontoknak legjelentősebb része ez, amelyhez a szudetanémetek feltétlenül ragaszkodnak. A német sajtó máris hevesen támadja a prágai kormányt és bejósolja, hogy a csehszlovák-szudetanémet megegyezés reménytelen.

Az „A-Z” című prágai lap azt a feltűnő jelentést közli, hogy tegnap négy német katonai repülőgép jelent meg a csehszlovák határ felett Liberec közelében és az egyik repülőgép két kilométerrel repült túl a csehszlovák határt.

A jelek szerint a szlovák néppárt és Hodzsa miniszterelnök között elismultak az ellentétek és megegyezésre van kilátás amenny-

ben a szlovák néppárt thebeni gyűlésén Hlinka páter alvezérei nem tettek említést a csehek és a tótok közötti ellentétekről. A londoni lapok is udni vélik, hogy a szlovák kérdésben megegyezés készült.

Czerny csehszlovák belügyminiszter Nachod északi határmenti városban beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Nem lehet összeszorított öklökkel politikai és különösen nemzetközi politikát folytatni. Mindent elkövetünk a béke megteremtéséért és a háború megakadályozásáért, mert minden háború tragédiát jelent a győztes félre is és megtizedeli a nemzetek erejét. Tartunk tiszteletben a mi államunkban élő nemzetiségek jogait, de ne felejtjük el népünk becsületét sem, amelyet tiszteletben kell tartanunk.

Diplomáciai lépések a lengyelországi hitlerista agitáció miatt

Néhány nappal ezelőtt jelentette az Uj Kelet, hogy a lengyel sejmbe feltűnő interpelláció hangzott el, amelyben egy képviselő a német úgynökök által szított hitlerista agitációk megszüntetését követelte a lengyel kormánytól. A német sajtóban is olyan cikkek láttak napvilágot, amelyeket lengyel körök sérelmeztek. Varsóban és Berlinben egyaránt kölcsönös diplomáciai lépések történtek ebben az ügyben és a Havas mai jelentése szerint a két állam diplomáciai megbízottjai biztosítékokat nyújtottak egymásnak arra nézve, hogy a jövőben hasonló incidensek nem fognak megisméltódní.

Szírja ellenállása a francia-török egyezményvel szemben

Párizs, július 12. A francia külügyminisztérium tegnap este nyilvánosságra hozta a francia-török szerződés szövegét, amelyet július 4-én parafáltak. Közvetítették a két kormány azon együttes nyilatkozatát is, amely megállapítja, hogy a baráti szerződés szellemében Franciaország, Törökország és Líbanon között tovább fogják fejleszteni a diplomáciai kapcsolatokat és a barátságot.

Ugyanekkor a szíriai kormány nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy nem ismerheti el a szandzsák ügyében létrejött francia-török egyezményt, mert nem monthat le a szandzsákkal szemben fennálló területi igényeiről. A török sajtó barátságtalan lépésnek minősíti a szíriai kormány ezen nyilatkozatát. amit az ankarai kormány adandó alkalommal nem fog szem elől tévesztetni. A párizsi lapok is rosszalással regisztrálják a szíriai kormány magatartását.

nagy kivándorlási és letelepítési mű költségvetése, tízmilliót az eviani konferencián résztvevő államok folyósítanak, tízmilliót pedig Németországból, a zsidó vagyorok egy részének kimentésével fog megszerezni a menekültügyi intézmény.

A konferencia a második albizottsága a zsidó szervezetek és a menekültügyi intézmények jelentései alapján megállapította, hogy háromszázezer zsidó kell, hogy elhagyja Németországot és Ausztriát. Amerika kormánya kijelentette, hogy tíz évig 27 ezer emigránst hajlandó évente befo-

gadni. Anglia kijelentette, hogy nem utasítja ki azokat az emigránsokat, amelyek oda menekültek és lehetővé teszi azoknak letelepedését. Hollandia kijelentette, hogy nem hajlandó további emigránsokat befogadni, miután már eddig 25 ezer menekültnek nyújtott menedéket. Belgium két-ezer emigráns befogadását vállalta.

Az eviani konferencia pénzügyi határozatai mély hatást gyakoroltak a diplomáciai és társadalmi körökre. Zsidó politikai körökben korszakalkotó eseménynek tekintik az eviani konferencia eredményét.

Thalia Muzgó

Mától dupla műsor!

Két slágert!

I. Adio Paris

Főszereplő: LILY PONS, a világ leghíresebb énekesnője.

II. Jönnek az indiánok

Izgalmas cowboy film. GEORG O'BRIEN.

Az angol felosztási bizottság befejezte palesztinai vizsgálatát

A bizottság tagjai megállapították, hogy arab terroristák horították fel az ország békéjét

Állítólag megsemmisítettek a terroristák egy zsidó kolóniát

London, július 12. A mai nap folyamán rendkívül riasztó hírek érkeztek Palesztinából Londonba. E hírek szerint Észak-Galileában a zavargások és terrorakciók rendkívül súlyos méreteket öltöttek. Egy Havas-távirat szerint a Nazaret melletti Samba kolóniát egy arab terrorista banda megtámadta. A kolóniát a szó szoros értelmében megsemmisítették és annak hatvan lakóját lemészárolták.

A Times, amely ezt a táviratot közli, hozzáteszi, hogy a fenti hírt, éppúgy mint minden Észak-Galileából származó hírt, fenntartással kell fogadni. Fenntartással kell fogadni ezt a hírt már csak azért is, mert Samba nevű zsidó kolónia Palesztinában nem létezik. A tegnapi táviratok is egymásnak ellentmondó jelentéseket közöltek az egyik palesztinai zsidó kolóniát ért szervezett arab támadásról. Az egyik távirat szerint Massana kolóniát érte a háromszáz főből álló arab csoport támadása, a másik távirat viszont arról tudott hogy Givat Adat támadták volna meg. E két kolónia közül azonban egyik sincsen a nazareti körzetben. Nazaret körzetében egy Mesha nevű zsidó kolónia van s nem lehetetlen, hogy erre a kolóniára vonatkoznak a riasztó hírek, amelyeket mindaddig, míg a részletes jelentések rendelkezésünkre nem állanak, a legnagyobb fenntartással közlünk.

A Times mai száma egyébként két hátsó oldalon keresztül foglalkozik a palesztinai helyzettel. A lap szerint a Palesztinában működő felosztási bizottság teljesen befejezte munkásságát és rövidesen visszatér Angliába. A bizottság tagjai beutazták az országot, meghallgatták az összes kompetens arab és zsidó rétegeket és azt a meggyőződést szerezték, hogy az erőszakosságokat arab terrorista szervezetek inszenzárlják, olyan szervezetek, amelyek

nem képviselik az arab lakosság többségének álláspontját és véleményét.

Jeruzsálem, július 12. Sir MacMichael palesztinai főkörmányzó ma kihallgatáson fogadta Ragheb Nashashibit, Jeruzsálem volt arab polgármesterét, aki titlakozott az arabokat zsidó részről ért merényletek ellen.

A jeruzsálemi főrabbi felhívást bocsátott ki a város zsidó lakosságához, melyben elítélte a terror-cselekedeteket és felhívta a zsidó lakosságot, hogy kerülje el az erőszakosságokat.

Róma—Belgrád—Budapest tengely készül?

PRÁGA, július 12. A Bohemia című lap tudni véli, hogy Róma, Belgrád és Budapest között új hármastengely körvonalai bontakoznak ki.

Boskovics Sándor új műveit mutatják be Palesztinában

Boskovics Sándornak, a Clujról elszármazott fiatal zeneszerzőnek, csütörtökön 14-én este 8 óra 20 perckor, újabb műveit közvetíti a jeruzsálemi rádió. A hangverseny, amely elé a cluji zsidó közönség nagy érdeklődéssel tekint a North Regionnal is átveszi Jeruzsálemtől.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Korszakalkotó határozatok Evianban

Harmincmillió dolláros alaptőkével emigrációs bankot állítanak fel New-Yorkban és menekültügyi központot Londonban. Diplomáciai képviselők az emigránsok számára

Evian les Bains, július 12. A külföldi távirati irodák jelentései szerint az eviani menekültügyi konferencián rendkívül nagyjelentőségű határozatokat hoztak az értekezleten résztvevő államok képviselői. A konferencia magává tette az amerikai kormány azon javaslatát, hogy központi intézményt létesítsenek a menekültek kivándorlásának és letelepítésének megszervezésére. A központi iroda Londonban fog

működni. Ugyanekkor diplomáciai képviselők teremtettek minden országban, a menekültek jogainak megvédésére. A menekültek népszövetségi utlevelet kapnak. Harmincmillió dollár alaptőkével emigrációs bankot állítanak fel New-Yorkban, amely tízennyegre évre szóló kölcsönkötvényeket fog kibocsátani, amelyeket zsidó és nemzsidó pénzemberek máris tuljgyeztek állítólag. A 30 millió dollárból, amely a

Tel. 24471
10. Telef.
Havonta
5re 000,
Fűdte:
főlvre 12.
Hirdetés
„Uj KELET”
szafi
ja. Cikket
törzs me

Az á
cevizio

Az ig
adott ki,
polgársá
bírói fóru
elője az
magában
Ezrel a
gesnek ta
eddig e
valóságos
anélkül,
ság érint
nek magt
Az álla
dokolási
menyire
töknak, a
módosítás
Az elut
is többny
oroszlán
utasította
reztek v
mert a t
valamelye
tudtak el
paragraf
ták betar
Ha egy
sági revit
deriből,
teknek sz
ken kere
öt, hanem
cióikat, k
mek szá
szerenésé
nyalakat.
Ezök a
alig akad
uton jtt
utasította
ción, a
szem elő
Eppen
tartann
ügyére a

Meda

Hába
hába az
ellene: C
ahhoz, h
közösség
Chama
rögeszm
lyet
tromfot,
tat; a v
borlain
vele.

Chan
fennen
egyemz
kivonni
ma már
901 kor
önkénté
téntéig
életbelé
Ami
nem k
pán ra
közül
Chan
fogott
megsz
ujra B
Eddi
jleszté
Most
yeltéke
A já
Berlin
közden
Egés
dőségé
Egés
a oh
szólam
sanak.